Hamlet.01

Sergi Belbel

Hamlet.01

(a partir del primer acte de *Hamlet*, de Shakespeare)

Sergi Belbel

PERSONATGES:

HAMLET, jove desorientat que s'explica la seva pròpia història
i els qui s'escaigui que l'escoltin.

TEMPS:

cap i tots, com el d'un confinament.

ESPAI:

ment de Hamlet, amb tot el que comporti,
i qualsevol teatre buit, tancat o obert, a qualsevol lloc d'Europa o de més enllà
preferiblement sense pantalles.

NOTA:

les rèpliques de l'obra de Shakesperare són traducció pròpia.

INDICACIONS:

cap, tret de les anteriors.

HAMLET: Qui hi ha? No, parla tu primer. Atura't i digue'm qui ets. Déu salvi el rei. Barnardo? Jo mateix. Arribes puntual, a l'hora convinguda. Són les dotze tocades. Vés a descansar, Francisco. Gràcies pel relleu. Fa un fred de collons i el meu cor ja no ho aguanta més. Ha estat tranquil·la, la guàrdia? No s'ha mogut ni un ratolí. Bé, bona nit. Si et trobes n'Horatio i en Marcel·lus, digue'ls que s'afanyin. Els sento que arriben. Quiets! Qui sou? Gent de pau. Súbdits de Dinamarca. Molt bona nit. Oh, adéu-siau, bon soldat. Qui has rellevat? En Barnardo ocupa el meu lloc. Que passeu bona nit. Surt. Barnardo? Sí. N'Horatio ve amb tu? Un tros només. Benvingut, Horatio. Benvingut, bon Marcel·lus. Què?, allò ha tornat a aparèixer aquesta nit? Jo no he vist res.

A mi el que em fa més gràcia d'aquest inici famós de l'obra que du el meu nom, segurament la més famosa de tota la història del teatre de tots els temps, és l'*un tros només* de n'Horatio. Horatio ve amb tu?, demana en Barnardo a en Marcel·lus. Un tros només, se sent. I no és en Marcel·lus qui parla. Respon el mateix Horatio referint-se a ell mateix. Un tros només. Però... per què coi dius això, Horatio, amic? Només arriba una part de tu? Per què? Pel fred? Per la son? O perquè quan apareixes pel fons a l'exterior del castell (és a dir, quan poses el peu damunt la plataforma de darrere de l'escenari) primer treus el caparró i després el cos i per això quan dius "una part de mi", pels espectadors i les espectadores, sobretot les situades a baix a platea, però també als balcons, allò que tu dius correspon exactament a allò que elles i ells veuen: "una part de l'actor"?

Que catxondo.

¿O potser vols dir que no hi ets tot, que *una part de tu* és tan sols allò que mostres? I que el tros que arriba se n'ha deixat un altre de gros, ben amagat a l'habitació? I qui diu a l'habitació, diu dins l'armari? Ai, Horatio...

Què? *Allò* ha tornat a aparèixer aquella nit? Jo no he vist res.

Molt bé. Els meus amics veuen "allò". "Una cosa". I no gosen dir-m'ho directament i per això s'adrecen al que m'és més amic i és dels pocs que gosen dir-me les coses a la cara. Cal dir que n'Horatio, a trossos o sencer, m'estima. Vés a saber si sencer -amb la part que s'ha deixat a l'habitació- no m'estima fins i tot més. Bé. En Marcel·lus diu que ja fa dues nits que veuen "la cosa". Una "visió" horrible. Literal. N'Horatio no s'ho creu de cap

manera. A més d'arribar-ne un tros, el tros que arriba és descregut. Per això els altres dos l'han fet venir. Perquè si avui per tercera nit consecutiva es presenta l'aparició (hem passat de *cosa* a *visió* i a *aparició* en amb prou feines uns segons), el *tros d'Horatio* que és allà ho comprovi amb els seus propis ulls. I amb les seves orelles, per si de cas a l'aparició li agafa la xerrera. I qui sap si n'Horatio i la cosa-visió-aparició poden fins i tot fer-la petar una estona i així el seu el tros descregut esdevé creient. Però n'Horatio, o el seu tros, és caparrut. I cregut. "Tush tush". Que no, que no. Que jo, o el meu tros, m'assec aquí i tu comença a garlar, Barnardo, que ja està bé treure'm del llit per bla bla. I Barnardo comença que si els estels, que si quan el rellotge tocava la una i... PATAM!, entra el *fantasma*. Atenció. De cosa a visió, de visió a aparició i d'aparició a fantasma. Anem progressant. Silenci! Ja hi torna! La mateixa figura del rei mort. Vinga, Horatio, o tros d'ell, valent, tu que ets home de ciència, ateu, culte i tal, apa, vinga, parla-hi ara, corre, bonic. I es clar, n'Horatio, o el seu tros, de cop, cagat. Jo crec que quan s'ha cagat, ja no era un tros sinó ell tot sencer. Cagat de cap a peus. S'assembla al rei, sí o no? No s'hi assembla, no. És pastat! Parla-hi, vinga, collons!

Qui ets tu que usurpes aquesta hora de la nit?

Ei, quin estil, l'amic Horatio, oi? Que *usurpes* aquesta hora de la nit. Usurpes. Que és com si li digués, al fantasma: amb quin dret *et fas teva* la nit? La robes? La *usurpes*? És un retret. Claríssim. Li ve a dir que no hi té dret. La nit per l'amic Horatio és propietat dels vius. Amb tota probabilitat, més exactament dels vius i dels *joves*. Se li ha escapat aquella mena d'arrogància dels fills de papà que es refugien en la nit i se'n fan amos per intentar dissipar el desencís de no veure al mirall la cara dels seus pares després de llevar-se al matí. Sé de què parlo, jo també. I tot seguit, descriu el fantasma, més exactament el vestit noble de guerra de quan el van enterrar (no precisa si està igual de ben conservat o envellit, esfilagarsat, esparracat -no sabem si als llimbs les coses es conserven o es degraden-), en qualsevol cas, el descriu militaritzat i després fa una petita lloança del rei quan era viu. Majestuós, li diu. I després, n'Horatio, tot i cagat -i sencer (i pujat; a vegades el cangueli fa això, que et creixis)- li diu que parli.

Pel cel, el mano que parlis!

Goita. Arrogància absoluta. En qüestió de segons, el nano ha passat de burleta enigmàtic (vinc un tros) a descregut ateu radical (m'espero aquí assegut, au vinga, parla) passant pel cagat (m'omple de por i d'estupefacció), pel creient (s'empassa que el pare mort de Hamlet ressuscita fet zombie) i finalment pel fatxenda (et mano que parlis), i tot només per superar la cagalera que li agafa.

I el fantasma, no sé per quins set sous (m'imagino que perquè jo no hi sóc, o no, qui pot conèixer realment l'humor dels fantasmes?), no bada boca i se'n va. Compte: no diu "desapareix". Que és el que se suposa que fan els fantasmes: aparèixer i desaparèixer i com diu aquell "tal com ve se'n va". No, no. El fantasma *surt*. Tal com ha dit abans el fantasma *entra*. Més endavant en parlarem, d'aquest fet insòlit: *entrar* i *sortir* són fenòmens que aquí es regeixen per lleis diferents. Bé. El fantasma *surt*. Ja veus. Amb els seus propis peuets. O a cavall, com va fer entrar (i sortir) una vegada un director d'aquells famosos del segle de les dues més grans guerres de la història. El malparit. Que en pau descansi. Sí, malparit: va fer molt de mal a totes les escenificacions futures de mi. Després explico breument per què. Bé. Continuem. Que de seguida me'n vaig d'una cosa a l'altra i després perdo l'objectiu. Hamlet, centra't! Vinga! De fet, ara que hi penso, aquesta és una de les meves característiques més singulars. He de fer una cosa i el cap se'm dispara i que si això que si allò, que si sóc o no sóc, o hi sóc o no hi sóc, o estic que no m'estic i au, embolica que fa fort i tal dia farà un any. Ai, déu. Ai, déu meu. Sí, mira!, davant Déu va afirmar el pobre Horatio ara ja fet miques (més que no pas trossos) que mai no hauria cregut en fantasmes si els seus ulls no n'haguessin vist un. I tot d'una cita dues fites del meu pare quan vivia: que va guanyar un rei Noruec molt ambiciós i que va fer caure els "polacs" d'un trineu. I aquí m'aturo una mica, perquè acabem de topar de morros amb una de les grans putades de l'autor que em va crear. Que en realitat no va deixar res escrit en vida perquè no se'n va preocupar el més mínim. El malparit. Més que l'altre i tot. Van ser dos dels seus actors que uns anys després de la seva mort es van proposar de fixar les paraules en lletra escrita i aquí van començar els problemes. A

veure: ¿per quins sets sous el meu pare ha de ser reconegut *per fer caure d'un trineu* uns quants *polonesos* indefensos? Pollacks. Polacs. O polonesos, dit més fi. *The sledded Polacks*. *He smote the sledded Pollacks on the ice*. Va fer caure polacs d'un trineu al gel. A veure, que jo no dic que no ho fes. El meu pare era capaç d'això i de més. Però que aquesta sigui una de les seves fites que s'hagi de destacar allà, de matinada, a vint sota zero, després d'haver-ne vist el cadàver que anava i venia, suspès a l'aire... Home... Què voleu que us digui. La realitat és que la transcripció de Polacks, polacs, polonesos, potser no és del tot encertada. Pollacks: polacs? O... *pole axe*: pal de destral? Pol: pal; axe: destral. ¿Diu *sledded Pollaks*: polonesos en un trineu, o tal vegada *leaded pol axe*: "la seva destral de pal?! Ah, goita. Per tant, en aquests versets de n'Horatio, potser de dues fites, res. Una de sola i prou. El que va fer mon pare, en comptes de tirar damunt del gel uns pobres nens de Polònia que patinaven per allà -que ja em direu l'anomalia geogràfica, que Polònia és just a la banda *oposada* de Noruega per a un danès, seria un rei ben inculte-, potser va ser "clavar *la seva destral de pal en el gel*" quan es va trobar el rei aquest Noruec tan reputat, com a desafiament. En fi. A més d'enrevessat, tot plegat, ple d'incerteses de transcripció. Ai!

Però seguim. En Marcel·lus diu que ja fa dues nits que el fantasma fa fantasmades tot vestit de militar i l'amic Horatio va una mica més enllà i interpreta els fets com una possible futura i estranya commoció a tot l'estat. Apa. Ja hi som. Portem tot just dos minuts de no res i ja hem passat d'una història de fantasmes a allò de què més ens agrada parlar i, sobretot, discutir: *la política*. I dit i fet, en Marcel·lus comença un enfilall de queixes ciutadanes dignes de qualsevol europeu de classe mitja de centre-esquerra: que si per què els governants es gasten tant calers en vigilància policial nocturna, en fabricació d'armes, en comerç fraudulent amb països en guerra; que per què hi ha treballadors clandestins fent feina a totes hores a magatzems de la zona portuària, sense respectar convenis i saltant-se els horaris homologats i reglamentaris, bla bla. A la qual cosa, n'Horatio diu: tu parles tant? Doncs jo, més! I com que ja s'han fotut a garlar de política allà passada la mitjanit, a la intempèrie i a vint-i-set graus

sota zero o més, doncs ja no ve d'aquí i els clava als seus amics Barnardo i Marcel·lus un rotllo bestial sobre una disputa territorial entre el meu pare, que es deia Hamlet com jo (o al revés, vaja) i el rei de Noruega de què parlàvem i que es deia... Fortimbràs, com ara el seu fill (o al revés, vaja) i que el meu pare va vèncer en una batalla braç a braç, de resultes de la qual Dinamarca es va quedar unes terres que abans eren noruegues i ara són nostres. I informa d'una cosa realment important tot i que després s'oblidarà, com tantes altres coses d'aquesta història, que traurà el cap una mica abans d'acabar i que es farà visible ben bé al final de tot, en l'escac i mat, amb tota la pompa: que tot plegat és un assumpte de *política territorial*. Perquè n'Horatio, un minut després de veure el fantasma del meu pare, en comptes de quedar-se tremolant com una fulla cagat de por aferrat a un arbre, en lloc de posar-se a vomitar o de desmaiar-se o de cridar que és el que faria una persona *normal* després de veure un fantasma que giravolta impunement per allà fora el castell, doncs no, es fot a garlar de política, i més concretament de *política territorial* com si s'estigués fotent un cigaló a la taverna del poble a les tres de la tarda amb els seus amigots. Però el que fa en realitat és informar-nos de la cosa que segons el meu parer és la més important de la meva història: que el fill del rei noruec Fortimbràs que el meu pare Hamlet va matar, en Fortimbràs fill, s'ha proposat de venjar la mort de son pare i ha reclutat un exèrcit per recuperar les terres perdudes.

Venjar la mort de son pare...

I mentrestant, jo, on sóc? Doncs al llit, roncant tranquil·lament.

I vet aquí.

En Barnardo continua parlant del jove Fortimbràs que, aquest sí, segueix ben bé l'estela "portentosa" del pare (subtext: no com d'altres, *ehem*!) i després l'amic Horatio, que sembla haver recuperat definitivament tots els seus trossos, ens fot un altre petit monòleg sobre... Roma i Juli Cèsar! Apa vinga! Política *romana* a les tantes de la matinada! Es veu que pocs dies abans de la caiguda d'en Juli Cèsar, hi havia hagut estels encesos al cel (de què em sona, això?... o més ben dit: qui s'ho devia *copiar* mig segle més tard?, *ehem, ehem*!) i altres cataclismes solars (en realitat vulgars

eclipsis) que van ser presagi d'esdeveniments temibles. No entenc per què el meu amic lliga l'aparició d'un fantasma amb terrabastalls climatològics... El que queda clar és que n'Horatio s'ha esverat. De cop, comença a relacionar el que passa al cel amb el que passa a la terra, el seu racionalisme trontolla i en mig del discurset entre pedant (en-sé-tant-de-la-història-romana-macos) i esotèric (mercuri-s'ha-alineat-amb-venus-i-saturn-i-això-és-fataaaal), PATAPAM!, torna a aparèixer el fantasma! Curiós. Les dues vegades que ha aparegut, perdó, "entrat", ha tallat un rotllo de n'Horatio. Com dient: "calla ja, cony, pesat!". I aquí sí que n'Horatio, tot i cagat, obre els braços i li diu: "quiet, il·lusió". Ieep!! *Il·lusió.* Cosa, visió, aparició, fantasma i ara... il·lusió! Anem pujant graons... no veieu cap a on? Cosa... visió... aparició... fantasma... il·lusió... Si fos un joc, quines tres paraules hi afegiríem, seguint l'evolució?... Il·lusió... idea... fotesa... buit... Molt bé! Cap al no-res. La cosa "és", el buit "no és". En les quatre paraules successives que el poeta escull per descriure l'espectre del meu pare ja hi és tota la meva història explicada. En tan sols tres minutets de res (o potser menys) ja està tot dit! Tot perfectament explicat! Fins i tot abans que jo aparegui! Abans que canti el gall, com veurem tot seguit, i es faci de dia! Cosa, visió, aparició, fantasma, il·lusió... idea, fotesa, buit. Apa, ja està tot dit, ja podeu marxar.

Hamlet? Què és Hamlet...? El que hi ha entre la cosa i el buit...

Jo encara no he sortit i ja està tot el peix venut.

Això ara em fa pensar...

Sí. Molts anys més tard, un altre anglès tan genial com qui em va escriure farà una genialitat semblant en tan sols els trenta-tres primers segons de la seva història, en aquest cas no teatre sinó imatge plana en moviment. Trenta-tres segons! *Els ocells*. *The Birds*. "*Los pájaros*". En aquest cas també, amb analogies claríssimes entre cataclismes al cel (els ocells s'han tornat bojos i ataquen les persones) i terrabastalls interiors (els fogots incontrolables d'una dona alliberada en un món ple de repressió homopatriarcal que la castiga). A la història, una dona meravellosa, sensual, intel·ligent, culta i rica (vaja, que ho té tot; bé, és un pèl tibada, com ara jo) s'enamora d'un pobre bon noi que busca uns ocellets per regalar a la seva germana petita. Aquí ja som en una època de la nostra

civilització en què les dones es rebel·len, no com a la meva època, amb per exemple la bella Ofèlia, verge santa, mai més ben dit, i la meva mare Gertrudis, ni verge ni santa però ho dissimula, bé, ja en parlarem després. No. La dona dels *Ocells* és una dona que els té ben posats. Ni verge, ni santa i, el més important de tot, ni ho dissimula. El noi que l'ha atreta com una mala cosa perquè és guapo (i un mal actor de la hòstia, com gairebé tots els guapos) s'enfronta a ella obertament, l'acusa implícitament de no-verge, no-santa i no-dissimulada i se li esmuny; ella, tota picada, compra dos ocellets, els fot dins d'una gàbia al seient del seu cotxàs descapotable, i apa vinga, es llença com una posseïda a perseguir el xicot fins a casa la seva mare, una dona rígida, severa i que sembla tenir el fill ben dominat, fins a un poblet de la costa de Califòrnia, un lloc que a hores d'ara ja existeix però que per nosaltres, els europeus tan civilitzats, encara no ha estat, obro cometes "descobert" tanco cometes, quanta supèrbia-; la dona persegueix l'home, com fan a la meva època i com feien abans els amants mascles amb les seves enamorades femelles, o com el caçador fa amb la seva presa. Doncs igual. I quan arriba al poblet, la dona, desinhibida, demana on viu l'home guapet i li diuen que a l'altra banda de la badia i ella, dit i fet, agafa una barqueta amb motoret -que és una cosa que quan s'inventi, canviarà el món, per embrutar-lo-, ruuum ruuum, amb la mirada clavada a l'horitzó, on trobarà la seva presa, i, atenció!, veu l'home que entra dins un graner, ella li deixa la gàbia amb els ocells amb una noteta a dins casa seva sense que ell la vegi, se'n torna a la barqueta i rum rum cap a port, ja veuràs quan trobis la gàbia com em vens corrents al darrere, fill de puta, i en efecte, ell la segueix en cotxe per una carretereta que voreja la badia i arriba al port abans que ella i ella, tota cofoia, ja l'entreveu al moll, la seva presa, i quan fa una mitja rialla de satisfacció molt sexual imaginant com s'esdevindrà la trobada (i potser la nit), nyec!, una gavina apareix del cel, li clava l'urpa al mig de la closca (hòstia quin mal!), la despentina (ella que anava tocada i posada com una princesa el dia que és coronada reina) i el malparit (o malparida, que el sexe de l'ocell no se'ns indica) li fa sang i tot, que li regalima pel front. I a partir d'aquí, au vinga, la revolució de les aus. Totes comencen a atacar la població de petits pescadors i bona gent humil, treballadora i sobretot *decent* que viu en

aquell poble. Començant per la jove mestra d'escola, que resulta que és, ves per on, la "ex" del nano que li agrada a la dona, i la deixen tota destrossada, la "senyo", pobra filla meva. Doncs bé, a la meitat de la història, quan la dona i el seu manso es refugien en el bar del poble, de cop, sense venir a qüento, tothom l'acusa a ella: "sí, vostè, vostè ens ha portat aquests ocells assassins, vostè n'és la culpable!". Pobra dona. I els ocells continuen atacant, enfollits, cada cop més violents. I algun espectador comença a preguntar-se: però i això... per què?! Per què coi els ocells de cop comencen a atacar persones? I tot sembla apuntar que els ocells tenen un objectiu clar i diàfan: *ella*. La dona que no es verge, que no es santa i que no ho dissimula. En efecte, cap al final, ella s'està a la casa del manso, reposant després d'un atac massiu dels ocells dolents i en mig del silenci, sent un sorollet al pis de dalt. I així com a la realitat a ningú amb dos dits de seny se li acudiria pujar les escales per anar a mirar, a les històries que ens expliquen, si el sorollet se sent i tothom dorm excepte jo... què coi he de fer? Doncs com n'Horatio i en Marcel·lus a les tantes de la matinada parlant de política romana entre aparició de fantasma i fantasma, aixecar-te com una valenta i anar a mirar. I què li espera a la dona a l'habitació del pis de dalt on ha sentit el petit nyec? Doncs una munió d'ocells malvats i tenebrosos que li salten al damunt, li esgarrapen la cara, li picotegen els braços, les cames, els turmells, que l'espellofen i li deixen la pell literalment feta tires. La destrossen viva. Tota aquella bellesa exterior que fregava la perfecció queda esparracada, ensangonada i malmesa per sempre. I què passa aleshores? Res. Que els ocells es calmen. Després d'aquest atac no passa absolutament res. Es queden per allà, indefensos, fent ro ro... I saltets petits amb les dues potetes. Així. Ro ro. Ocellets moníssims, de tota mena i colors, girant els caparrons i mirant les persones de manera completament innocent. I aleshores la dona i la família del manso, se'n van d'allà. I ella acaba llençant una mirada pietosa no al seu enamorat, sinó a la mare d'ell. A la sogra que ens semblava bruixa, per entendre'ns, i que ara ens adonem que és una altra dona indefensa com ella i que s'aferrava al seu fill per superar la seva solitud i el seu terror a fer-se vella i que l'abandonin. La dona clava a la sogra una mirada que sembla dir: bé, ara que la líbido apujada que sentia pel teu fill

m'ha baixat en picat i és sota terra, el que vull és una mare. Com tu. Collons. I fi de la història.

Molt bé. I ara faig la pregunta. I els ocells? Què collons són doncs els ocells? Què sou, ocells? Nosaltres, assassins de persones? Us ataquem per haver embrutat també el nostre cel amb els vostres motorets? No! I ara! Nosaltres només volíem castigar la bandarra aquesta. La marrana. La tibada. La creguda. La descreguda. Perquè s'ha passat tres pobles. Perquè s'ha cregut que era una deessa que dominava el món i per això hem hagut de posar-la a ratlla. Perquè ha passejat grollerament la seva condició de dona lliure i sexualment alliberada per davant dels nassos de gent devota i soferta i com cal i això no pot ser. Els ocells són el sexe. Està clarissim. Quan el tanquem a la gàbia, no protesta i passa desapercebut. Quan el passegem a l'aire lliure davant de tothom, es torna un assassí implacable. Penseu-hi. Molt bé. Tota aquesta història estranya que us acabo d'explicar, doncs, que quan la gent l'anava a veure es pensava que era no una història sobre la sexualitat humana, i en particular la femenina, sinó un conte de terror sobrenatural (que innocent que arriba a ser la gent, a vegades), que dura més o menys dues hores, el director ens l'ha explicada ja, ben bé igual que l'autor de mi en la meva obra, al principi de tot, però en comptes de dos minuts, amb ben pocs *segons*: exactament trenta-tres! Ni un de més ni un de menys!

Així comença la història:

Foscor. Soroll de ciutat. Llum. Entre verdosa i vermellosa. Carrer amb molt de trànsit. Amb cel crepuscular de primavera o de tardor. Uns vianants travessen un carrer ample, entre els quals veiem una dona extremadament atractiva i vestida de manera impol·luta i elegant. Sabates caríssimes de taló d'agulla i jaqueta i faldilla negres per sota del genoll en forma de tub. El seu caminar és, no cal dir-ho, tot un espectacle. Prodigi de sensualitat i d'equilibri. Passa davant d'un quiosc on llegim ostensiblement: San Francisco. Nom de la ciutat. Que, nosaltres perquè som europeus i potser no reaccionem, però tot americà sap que és una de les ciutats més descaradament obertes, progressistes i permissives d'aquell continent. Que una dona es passegi amb aquell escampall descarat de feromones a aquella hora de la tarda és, a San Francisco, pel que es veu, una cosa ben

natural. I en efecte, just passat el quiosc, un nen travessa el carrer en direcció contrària i xiula: fiu fiu, com dient: tia bona! Al tanto: un nen!, no un jovenet o un homenot, no, no, un nen! Ara, a la vostra època, fer això estaria prohibidíssim. Tothom sap que els nens tenen sexualitat però hem convingut que fins als setze anys, no se'n parla. Doncs això, passa un nen, trempa automàticament en veure les cames d'aquella dona (de fet el nen és tan petit que crec que el cap li queda ben bé a l'alçada del sexe d'ella, o sigui que no crec ni que ni li miri la cama, mira directament "allà" -imaginació al poder), i emet el xiulet. I passa. I desapareix. I ella què fa? S'atura, es mig gira i... somriu. Somriu! Li ha agradat! Ha obtingut la recompensa i fa una "glòria". Com en el teatre! Ens mostrem impunement, agradem als que ens miren, ens aplaudeixen, somriem i saludem. Així de simple. Però ieeeep! Quan ella està a punt de fer la glòria, donar les gràcies al nen amb un gest, o amb la paraula o tan sols amb el somriure, se sent nyiec nyiec niyec! i ella mira a dalt, una bandada de gavines travessa ostensiblement el cel i el somriure d'ella es transforma a l'acte en... una ganyota seriosa, gairebé tràgica. Els ocells m'han impedit gaudir d'aquest breu instant de plenitud sexual amb un desconegut. Ah. Que estrany. Tot seguit, ella no hi dona més importància (ella no, però nosaltres que hem anat a veure una història que es diu *Els ocells* sabent pel boca-orella i/o per la publicitat -per què *sempre* ho espatlla tot, la publicitat?- sabent que es tornen assassins despietats, ja pensem: uuui, el que t'espera, maca!) i tot just després, entra dins una botiga... d'animals, entre d'altres, *ocells*. Ja està! Tota la puta història explicada en els vint-i-nou primers segons! Tota!! Sí, fins aquí, vint-i-nou segons exactes. Sí, ja sé que la meva explicació dels vint-i-nou segons és més llarga que gairebé tota la història sencera, us demano disculpes. Però és que sóc Hamlet, que no ho enteneu? Jo si no hi dono voltes a les coses, no sóc jo!... Però... iep! Abans parlava de trenta-tres segons, i no de vint-i-nou. Què passa en els *quatre* segons de després? Una cosa meravellosa. Jo crec que l'home que va dirigir la història, que entre altres coses estava obsessionat amb la seva signatura (una mica com l'autor que em va fer, del qual només se'n conserva, escrit, justament això, la signatura, i amb prou feines), en

dissenyar aquests trenta-pocs segons inicials, va veure que la seva explicació del significat real de la història estava tan genialment concentrat en tan poc espai i en tan poc temps i *sense paraules*, que va decidir rubricar l'escena amb la seva particular signatura. En aquest cas, la seva presència. I així, quan la dona entra a la botiga d'animals, el director, que era un home molt gros i inconfusible, en surt, orgullós, cofoi, amb dos gossos que, tan diminuts, creen un contrast grotesc i decididament còmic amb la seriositat amb la qual la dona havia acabat l'escena en veure, mirar i sentir la violència de les gavines. La rúbrica del geni. I amb sentit de l'humor. Signo ja des del primer instant un dels millors principis d'història de ficció de tots els temps després del dels soldats i amics del príncep danès parlant de política romana i accidents del cel a les tantes de la nit sota un fred que encongeix allò que no sona.

Per què m'enrotllo tant explicant-vos una història que en el moment en què es va fer la meva encara hi faltaven uns tres-cents cinquanta anys perquè existís? Doncs perquè l'home gras del futur va mamar de la *meva* història per fer totes les *seves*. Perquè aquesta dona que té una força interior i una rauxa que exhala sense voler (o volent) impúdicament per tots els porus de la pell i que és tan expansiva i atractiva que tothom es gira i la xiula quan passa... en realitat sóc jo.

Hamlet-Melanie.

De la mateixa manera, jo sóc també la dona poruga que roba diners per casar-se amb el seu amant pobre amb qui fa l'amor a llocs amagats i després se'n penedeix i és assassinada brutalment a ganivetades (no una, vint-i-cinc, trenta ganivetades) a la dutxa d'un hotelet tètric i sóc també Hamlet-Bates, el fràgil psicòpata transvestit que l'apunyala i esbudella. I sóc també l'home innocent empresonat per un crim que no ha comès. I la noia i el tiet que es diuen igual, i que són les dues cares de la moneda: el bé i el mal, a l'ombra del dilema que em representa. Sóc o no sóc. L'home gras que farà històries amb imatges planes en moviment al segle de les dues grans guerres és un dels qui més bé va copsar el meu autor i en particular, la meva història, a tota la Història. Qui més bé em va reescriure. A mi i a d'altres companys i companyes parides pel meu mateix creador. En tot el que va fer.

I ara, torno on érem. Disculpeu-me. A vegades, per fer-me entendre me n'he d'anar a altres zones, a altres temps i realitats. Tranquils. Tranquil·les. No tingueu pressa. Com heu deduït a hores d'ara, la cosa serà llarga.

La visió.

L'aparició.

El fantasma.

La il·lusió.

Jo, dormint al meu llitet i els meus amics allà fora.

I vosaltes no sou amb mi sinó amb ells, a l'exterior del castell. I n'Horatio crida al fantasma que s'aturi i que li... parli. Que li parli! Ah, amic. Vet aquí la qüestió. No "ser o no ser". Que també. Sinó parlar o no parlar. Parlo o no parlo. Que de moment, de mi, deveu estar pensant: doncs ell aquest dilema no el té! Perquè el "no parlo" no el fa pas servir! Des que ha començat no ha parat d'escopir paraules sense parar, el tio, que insuportable!

...

Bé. Ara he callat, eh? I quan callo, no és per res, però tot és molt més avorrit. Doncs això, n'Horatio demana... no, perdó, reclama... No. Més. Gairebé *exigeix* al fantasma que parli. Perquè ja em perdonareu, però un fantasma que no parla no és res. Pitjor que una merda seca. Per a què serveix? Per espantar i prou? I un cop espantats, què? Res. Per tant, el meu amic, amb bon ull, li exigeix desesperat: parla'm! és a dir: parla'm, *a mi*. A ell. I, de retruc, a vosaltres, es clar, per veure si així us assabenteu d'alguna cosa. "Parla'm", li diu. I no una, no! Cinc vegades! Sí, li diu alguna cosa més entre parla'm i parla'm però és xerrameca que no importa: "Quiet, il·lusió! PARLA'M (una); si tens veu i pots fer-ho bla bla, PARLA'M! (dues); si coneixes el destí del nostre poble bla bla nya nya nye nye, PARLA'M! (tres); si quan eres viu vas amagar riqueses bla bla (què cony dius ara al meu pare, Horatio, el tractes d'usurer?) i per això el teu esperit cavalca per la mort? (mare de déu, nen!), P... Ieeeep. Doncs no! A la quarta no diu PARLA'*M* (a mi, és a dir a ell) com tots ens esperaríem! Va l'amic Horatio i diu PARLA'*N*! Amb N... (quatre). Parla D'AIXÒ: del territori de la mort, de si ell és una ànima en pena a causa d'algun pecat, etc.

Parla’*n*! Ja passa del mi. De jo. Del seu jo. I remata amb un genèric: QUIET I PARLA (i cinc). Sense M ni N, així, a l’engròs. Amb un quiet al davant, un altre cop... La qual cosa ens fa deduir que durant tota aquesta imprecació al verb cridada, imperativa, gairebé histèrica (no sé què PARLA’M!, si no sé quantus, PARLA’M!, si coneixes pitifús, PARLA’M! si vas patatí patatam PARLA’N!!)... si ha tornat a dir *quiet* hem de deduir que el maleït fantasma, ara il·lusió, no ha parat de bellugar-se tota l’estona. Bé, doncs després de tanta insistència de n’Horatio... el fantasma què fa? Es queda quiet i parla? Crida? Se’n torna a anar?... Doncs no, se sent... (faig una petita pausa per fer apujar el misteri)... se sent... QUIQUIRIQUÍ.

Qui el va parir.

I aquí m’he de tornar a esplaiar una mica, perquè el catxondo de l’autor que em va fer ens posa el primer repte escènic. Perdó, el segon. El primer és el mateix fantasma. En ell mateix. Que ja em direu com el faríeu vosaltres. Un actor maquillat de zombie? Una veu en off? (aquí fracàs total perquè a la primera escena no parla). Un titella? Un joc de llums? De so? Fiiuuu. (N’hi ha que ho han fet així, no rigueu). No em digueu COM UN DARK VADER SENSE EL CASC DAMUNT D’UN CAVALL NEGRE! Que és el que va fer aquell home, el francès que també feia òperes alemanyes de vuit hores de durada com si li anés la vida i així li sortien de bé al malparit. En fi. Ja en parlarem després. Primer repte: el puto fantasma del meu pare, que surt i NO PARA DE MOURE’S I FA POR I FA PARLAR DE POLÍTICA DE LA ROMA CLÀSSICA EN PLENA NIT ALS MEUS POBRES AMICS.

Segon repte. PARLA’M, bla bla, PARLA’M, nye nye, PARLA’M, pim pim, PARLA’N, ATURA’T I PARLA!!.... i va i se sent: QUIQUIRIQUÍ?

Va, home, va!

Sí, ho sé, l’acotació en el text diu “canta un gall”. No diu que el fantasma digui QUIQUIRIQUÍ. Però és que vosaltres *mireu* l'obra, no esteu *llegint* un llibre i per tant, *l'acotació no la veieu*!

Com fer doncs que la gent no es pensi que QUIQUIRIQUÍ és la primera rèplica del fantasma del meu pare?!

Fem sortir el, gall? Per allà fent botets? Perquè tothom acabi de trencar-se el pit del riure? A més a més, damunt el cant del gall, va n'Horatio i remata dient: ATURA'L, MARCEL·LUS! Que algú pot pensar: li diu que aturi el gall? I Marcel·lus diu: "li clavo un cop amb el meu... no sé què?" Diu una cosa semblant a "partisà". Li clavo un cop amb el meu *partisà*? Que es veu que és una arma del segle XVI, pots comptar!, primer anacronisme, que jo sóc de dos segles enrere. Clar que jo també parlava danès i aquest em fa parlar en anglès i jo ara no parlo ni en anglès ni en danès. Bé, és igual!!

No, no és igual!!

Sí, sí que ho és!!!!

En fi, seguim. "¿Li clavo un cop amb la meva arma aquesta que encara no s'ha inventat, però que fot un mal de collons, perquè és com un pal amb una punxa de ferro amb més punxes laterals que si te la clavo, quan te la desclavi et deixo la pell tota esquinçada i els músculs trinxats i les venes rebentades?" I Horatio remata: si no para quiet, fes-ho! I Barnardo crida: és aquí! Senyal que no para quiet. (De moment poden parlar tant del fantasma del meu pare com del puto gall que canta, veieu?!). I n'Horatio diu també: és aquí! Què collons? És el mateix *aquí* el d'en Barnardo i el de n'Horatio? O són dos *aquís* diferents (ai, és "*aquís*" o "*aquins*"? jardí-jardins, baldaquí-baldaquins, agustí-agustins, deu ser *aquins*, doncs). O són dos *aquins* diferents?, amb la qual cosa o el gall o el zombie del meu pare estan jugant a cuc amagat amb els meus dos amics?! I torna a haver-hi una acotació que diu: *surt el fantasma* (per tants tots aquells que aquí farien joc de llums i de so xupiguais sense actor, vol dir que es passen les indicacions del meu autor per allà baix, que específicament diu que el fantasma és *algú*, no el *no-res* bellament il·lustrat!). I després n'Horatio, per si a algú poc espavilat no li ha quedat clar, remata dient: se n'ha anat! I diu: "ens hem equivocat, donada la majestuositat de l'ésser aquest, intentant d'aturar-lo amb violència". Ieeep. Diu: amb violència! O per la força, vaja. És a dir que en Marcel·lus i en Barnardo, amb l'ésser aquest (gall o espectre), s'havien arribat a posar violents. I després diu una cosa molt il·lustrativa: "passa el mateix que amb l'aire: és invulnerable." No podem vulnerar allò que per nosaltres és immaterial. Per tant, el gall no deu ser!

Perquè el gall és vulnerable, com ell mateix sap prou bé quan el perseguim per tallar-li el cap, desplomar-lo i fotre'l dins la cassola. I en Barnardo, per fi, per si hi havia algú que encara tenia dubtes, diu la frase definitiva: "quan anava a parlar (el fantasma, s'entén), *ha cantat el gall*!" Uf! Ara sí que ens queda clar! El gall NO ÉS el fantasma! Respirem tranquils!

I aleshores, desfet l'equívoc, els personatges es calmen i l'amic Horatio comença a divagar sobre la nit i el dia i com el sol i la llum fan que els esperits... (ep! ara diu "esperits") tornin al seu cau. I posseït per una mena de musa literària matinera, diu: "però mireu, l'alba amb el seu mantell rogenc ja camina damunt la rosada d'aquell turó alt a l'orient."... Coi, quina vista! Horatio, sisplau, que no són hores ara, de fer literatura barata, vinga, vés al gra... "Cal que expliquem el que hem vist aquí aquesta nit al jove Hamlet."

Buf! Ara sí! Per fi!

Em pensava que jo ja no hi sortia, en aquesta obra...

I n'Horatio queda amb en Marcel·lus que m'ho han de dir perquè m'estimen i tenen el deure moral de fer-ho. I en Marcel·lus diu que sap perfectament on trobar-me aquest matí.

I amb això acaba l'escena.

I sé que ara penseu: totes les escenes les comentarà així? No, oi? Perquè si és que sí, sortirem d'aquí demà passat no l'altre.

Doncs si penseu això, allà teniu la porta.

Perquè aquí no heu vingut a passar l'estona.

L'estoneta.

Collons.

Horeta i vint-i-cinc millor que horeta i mitja, que jo si m'estic més d'hora i mitja assegut a una butaca em fa mal tot, l'esquena, el cul, els ronyons, i em venen ganes de pixar i de badallar i de... tossir.

Tossir.

Tan de bo fos un dilema, com el ser.

Tossir o no tossir.

Tant de bo fos un dilema *mortal*.

Hi ha molts tipus de tos, però sens dubte la pitjor de totes és la dels teatres.

Cof.

Cof cof.

Ser o no cof cof.

Aquesta és la cof cof.

Cof cof cof. Cof cof cof cof.

Per què us penseu que els del teatre som sempre els primers que xapen en època de pandèmia?!

Us penseu que això és nou d'ara?!

Tota la vida ha estat així.

I per què?!

Doncs perquè és un dels lloc de tot el món on es tus *amb més impunitat*!

Per la vostra insensatesa!

Us penseu que la Lady Macbeth es renta les mans per allò dels remordiments de la sang, només? No!! Perquè el meu autor li va traspassar l'obsessió de la neteja després de la pandèmia de la pesta que ens va fer tancar barraca i durant la qual la va parir, a ella, la Lady de les mans netes!

Si aleshores hi havia trenta morts per setmana a causa d'una epidèmia, només *trenta* cada *set* dies, al meu "quefe" li tancaven l'esfèric xiringuito! I tota la companyia, el gran Burbage inclòs -el primer que em va fer- a la mè!

Per tant, tothom ben netet i aquí es ve tossit de casa!

Que encara ens tornaran a tancar, hòstia!

Tossiu menys, home! I si no us agrada, tingueu el coratge d'aixecar-vos i marxar i no tant de cof cof cof de merda que ja em diràs què hi guanyeu amb tant de cof cof cof i 'nar encomanant al veïnat la pandèmia...

A més, sabeu que hi ha gent que pot morir de tossir tant?

Del tossir se'n van de pet... al no tossir!

Tossir o *no tossir*!

I s'ha acabat la qüestió.

Per sempre.

Ara ja esteu advertits.

I ara sí, fi de la primera escena. (Ja era hora? Doncs sí!)

Segona.

Trompetes i entra un fotimer de gent, entre els quals jo, en tercer lloc, perquè aquí es respecta una jerarquia escrupolosa, rei en cap, el meu oncle Claudi (u), seguit de la reina Gertrudis, ma mare (dos) i un servidor, príncep (tres). Darrere meu el Consell amb uns certs Voltemand i Cornelio, personatges realment sobrers, i després Polònius amb el seu fill Laertes, aquests dos completament imprescindibles perquè representa que han de ser el meu sogre i el meu cunyat respectivament i llurs actes capgiraran l'acció de la història. I finalment: Lords i acompanyament. És a dir, ferralla.
El discurs del rei.
Tot i amb la mort del meu germà encara gravada a la memòria... bla bla... la discreció i la natura lluiten perquè la pena esdevingui més raonable i puguem pensar més en nosaltres mateixos... bla bla. Per tant, qui abans era germana i ara és reina bla bla sospesant delit i dol a parts iguals bla bla ara hem pres per esposa... Ah, caram! Delit i dol a parts iguals. A aquest home, el negre l'excita. Espero que la roba interior que duguis sigui ben negra, Gertrudis, abans cunyada i ara esposa. Fill de puta.
Com tot bon discurs polític, el meu oncle comença parlant de sentiments. I quan ja té la gent amb la llagrimeta a punt del broll, continua amb la política de veritat. Apa. Més dosi de Fortimbràs. Es veu que és "el tema". En Voltemand i en Cornelius seran els emissaris del missatge del nou rei de Dinamarca pel nou rei de Noruega que curiosament, ah, goita quina coincidència, també és l'oncle del xavalet aquest d'en Fortimbràs que s'ha proposat de recuperar sí o sí les terres perdudes en favor del nostre país. Goita. Dos prínceps fills de morts amb els oncles respectius coronats. Entre oncles es juga la partida. Els oncles. Els *tios*, diríem vulgarment, si no es confongués aquest mot, tio, amb el bestiar masculí comú de la població mundial. "La partida es juga entre tios" no és cap frase original. Totes les partides del món mundial s'han jugat gairebé sempre entre tios, per desgràcia de la població. I, en el cas que ara ens ocupa, *tios tios*. Tios tiets. Tios oncles. Si hi ha alguna cosa pitjor que un cunyat a la vida és un oncle. El qual també és un cunyat. De la mare o del pare. De la meva mare, en aquest cas. El qual, a més a més, en ser a partir d'ara el meu padrastre, fa que la cosa es compliqui del tot perquè el meu pare difunt s'ha convertit de cop en el cunyat de la meva mare. Sóc fill de l'actual

cunyat de la meva mare, doncs! Fill biològic i nebot polític de ma mare i nebot biològic i fill polític de l'ex-cunyat de ma mare, actual cunyada del meu pare biològic, actual oncle meu biològic i polític! COM COLLONS VOLEU QUE SURTI RES DE BO DE TOT AQUEST MERDER!!

La família: una puta merda, això ja ho sabeu bé tots i totes plegades!

I per això us agrada tant la meva història. Perquè de tan podrida, la meva família (Dinamarca és la meva família i la meva família és Dinamarca i quan després es dirà que put, és ben bé per això), doncs de tant que put fa que la vostra família us en sembli menys, de podrida, o que al menys, no pudi tant.

Però tot i així, la vostra put. Com totes.

En Voltemand i en Cornelius agafen el document del meu oncle per l'oncle de qui hauria de ser el meu mirall, el jove Fortimbràs (començo a agafar-li mania, ja, tan aviat, jo encara ho he obert la boca i el maleït Fortimbràs ja té deu o dotze versos dedicats exclusivament a ell en el poc espaitemps que portem d'obra, collons!), i se'n van camí de Noruega.

I tot seguit, l'ara espòs i abans cunyat de la meva mare s'adreça a qui s'ha de convertir, si no ho és ja, en el meu cunyat.

Laertes.

Laertes... que diu que se'n vol anar.

Però cap al sud. A França. D'on acabava justament d'arribar per assistir a la coronació.

Tan aviat te'n vols tornar?

Què se t'hi ha perdut a França, cunyat?

"Els meus pensaments i desitjos volen tornar a França".

Pensaments i desitjos... Ai, Laertes.

Aquest s'ha enconyat d'alguna tia allà baix. I ara vol donar-li una cunyada francesa a la pobra Ofèlia. O ves que no sigui...

Jo què sé...

Digueu-me retorçat, però jo el Laertes no el veig aigua clara. L'autor me'l pinta tan noble, tan franc, tan sincer, tan polit, tan fort, tan amorós, tan protector de la seva germana, tan bon fill del tòtil del seu pare, tan tal com raja, tant tant tant... que no m'ho crec. És com quan un cunyat et diu hola, *germà*. Que penses: què vol, ara, aquest? Un préstec?

Tens tota l'aparença d'un xicot sa i honest, Laertes, però amagues podridura i veri dintre teu com el pitjor dels escurçons. I estàs massa obsessionat amb mi. ¿A què treu cap, si no, que quan després t'acomiadis de la teva germana, el noranta per cent del temps parlis de mi en comptes de parlar d'ella o de tu i de la gran pena que sents abandonant el teu país, el teu pare, la teva família, els teus companys? ¿Per quin motiu has de dir a Ofèlia que ella és tan sols per mi un passatemps, només una moda, com una violeta de primavera fugaç no permanent, dolça però no duradora, com un perfum que tan sols resta un minut... i prou? Però, tu què en saps, del que ella és per a mi? Què n'has de fer, tu? És una reacció de germà gran, de mascle protector ranci? Que trist, haver de de dir a una germana: controla els teus impulsos, frena el teu desig. Quan et digui que t'estima, fes servir el seny ben fort abans de creure-te'l, bla bla, no et precipitis, alerta, allunya't del perill real del desig... no passegis la teva bellesa ni sota la llum de la lluna... donzelles més castes han caigut així... la calúmnia pot esquerdar la virtut... els cucs corrompen les flors fins i tot abans que s'obrin (metàfora ben marrana)... i a l'albada, amb la rosada líquida de la joventut (més marranada), les explosions contagioses són ben imminents (això ja ni ho comento...).

Aquest tio es pensa que em faig una palla cada dia quan surt el sol i que ja no puc més i vull ficar el meu cuquet dins la papallona de l'Ofèlia, està claríssim.

I diu a la seva germana que em tingui por. Que la millor seguretat es troba en la por. I que la joventut es rebel·la contra ella mateixa si no troba ningú més contra qui fer-ho.

A veure, l'obsessió que Laertes té per mi no és normal. Perdoneu-me. Líquids, contagis, explosions, cucs, flors, músculs, cos en general... ¿Tot això li ve al cap quan parla de mi a la seva germana? Perdoneu-me, però no és normal. Nena, vigila amb el Hamlet, que així que te'n descuidis, te la fot. I ja està. Diria un germà *normal*. Però, no. Ell no. Que si els meus galanteigs, les meves maneres, els meus desitjos... el meu cor apassionat, la meva rauxa, la meva força. Però tu què en saps, maco? I si sóc un titafluixa i no trempo ni que em pengin? D'on et ve aquesta imatge de mi com jo si fos una bomba sexual, un adonis delerós, un Aquil·les

embetumat d'olis perfumats fent exercicis i musculació a la seva tenda fora les muralles de Troia davant la mirada d'un Patroclos embadalit? Vols ser el meu Patroclos, Laertes? Te'n vas a París per deixar de patir? Per això llences tones i tones de merda moralista a la pobra Ofèlia? Per ocultar la teva pròpia contradicció?

Pobre Laertes, em fas pena.

Però tornem on érem.

El meu oncle Claudi demana a en Laertes si té el permís del seu pare Polònius per anar a França i en Polònius (després aniré per ell, que aquest home té molt de suc) diu que sí. I aleshores, el rei tira una floreta a Laertes i es tomba cap a mi i em diu: "i tu, el meu parent Hamlet, i el meu fill".

Alto!

I el meu fill.

I aquí jo, vull dir el meu cap, reacciona com un llamp i faig la primera rèplica, tallant la paraula al meu oncle.

La meva primera rèplica! PER FI! Sí, s'ha fet esperar però... quina rèplica, senyores i senyors!

La meva PRIMERA i gloriosa rèplica que quedarà per sempre com la millor de les primeres rèpliques dramàtiques del món mundial i de la història del teatre de tots els temps i universos possibles.

Un joc de paraules intraduïble. Vull dir que el meu autor tria com a primera cosa que dic un vers que serà, sobretot, el repte i el maldecap més gran per a qualsevol traductor, adaptador, etcètera que vindrà. I que en seran un munt.

A little more than kin, and less than kind.

Fer Hamlet en un altre idioma que no sigui l'original, com ara aquest en què us parlo, o en qualsevol altre, és una aberració absoluta.

Més o menys dic: "una mica més que parent, però menys que fill."

Però dit així quina gràcia té, això? Cap ni una!

Perquè el cabronàs del poeta ha triat dues analogies diferents, i amb la segona, la que jo dic, es produeix un joc de paraules brutal. Un joc de paraules realment juganer i que ja ho diu tot de mi i del que passarà a partir d'ara amb mi. *Ocells*, un cop més.

En Claudi m'ha dit: *cousin* (que aleshores se'n deia de qualsevol parent indefinit) i *son* (fill) i jo responc amb els termes associats "*kin*", que ve a ser sinònim de "cousin", qualsevol parent de sang, i "*kind*" que també és sinònim de parent amb un lleuger matís: a més a més de lligam de sang hi ha lligam sentimental. Per això ara "kind" és ser "amable", mot que significa en el seu origen "digne de ser estimat". A més, el joc és, com no, entre dos monosíl·labs, i al mateix temps oral: *kin* - *kind* però també escrit, jugant pels ulls: *kin*: ka i ena, *kind*: ka i ena... de. A sobre, joc de paraules orals i també de paraules escrites. S'ho passava bomba, el cabró, parint això, com si el veiés!

A little more than kin and less than kind... Que bèstia.

Què me'n dieu?! Es pot dir i escriure una puta millor rèplica que aquesta en tota la història del teatre i de la literatura? No. Ningú no ho ha aconseguit, de moment. Repassem-ne quatre o cinc dels grans, a veure.

Segismundo, protagonista de *La vida es un somni*, escrita per un rival espanyol del meu autor, personatge que si no es va copiar de mi, poc li va faltar, perquè el va parir trenta-cinc anys més tard que jo. Sospitós. Va. La seva primera rèplica: "Ai, miserable de mi, ai, infeliç". Un plasta. L'obra, meravellosa, però ell, ja de bell antuvi es presenta queixant-se com el pitjor dels plastes, les coses com són.

Seguim. Un altre. Dom Juan, del més immediat rival del meu autor, també posterior, el gavatxo que treballarà pel rei sol; em refereixo a la versió d'ell, és clar, les dels altres autors passo, no tenen la talla, inclosa la primera, d'un altre espanyol col·lega de l'anterior, escrita cinc anys abans que la del príncep plasta, bona però no tant com la seva... La primera rèplica del Dom Juan del francès, doncs, diu: "Quin home et parlava? M'ha fet l'efecte que s'assembla al bon Gusman de Donya Elvira." O sigui: vaia puta merda de rèplica per a un personatge que està cridat a esdevenir un mite europeu modern, com jo (bastant més ridícul que jo, admetem-ho).

Més. Faust. Sentim-lo: "Ai, he estudiat Filosofia, he acabat Dret i Medicina i també, malauradament, Teologia, i amb grans esforços i de cap a cap". A veure. Què és això?! Una rèplica o un principi de currículum vitae d'un repel·lent més aviat mediocre? "Ai, hola, jo, sóc Hamlet, l'exuniversitari que

ha tret molt bona nota en tot i tot plegat sense esforçar-me gaire...” Va, home, va!

Més, vinga. Oncle Vània (l’ídol dels perdedors, que d’aquests n’hi haurà molts, però molts, al teatre del futur, i tots els que volen ser moderns l'adoren, vés a saber per què, per exòtic? per rus?! ai, no sé), doncs així que apareix, diu: “Sí... sí...” Sí, sí? Això és una primera rèplica? Doncs sí. Donem-li crèdit, va, mirem-ne la segona. Algú altre li pregunta: “has dormit bé?” i n’Ivan Petròvitx Voinitski -que així es diu en realitat, deunidó! que et passes mitja obra sentint cada vegada els personatges dient-se amb noms diferents i et fas un embolic de ca l’ample -no és l’oncle Vània, aquest? Doncs digueu-li Vània i punt! Doncs n’Ivan Petròvitx Voinitski “àlies” Vània li respon: “Sí... molt bé!”. Apa. “Sí... sí; sí... [he dormit] ...molt bé.” El seu nom deu ser l’hòstia, però no em negareu que la seva primera rèplica no és de puta pena comparada amb la meva!

Més. (Estic anant a obres amb personatges gegants, emblemàtics, que són i seran al cap de tothom, eh?, els només grans i mitjanets me’ls salto). Algú del segle de les dues grans guerres. Willy Loman. “Sóc aquí, he tornat!”. Bé. Entres a la sala amb el títol al cap: “mort d’un viatjant”. Sents que entra l'homenet aquest i diu: “sóc aquí, he tornat!” i ja penses: queda clar que aquest és el viatjant, vinga, va, que es mori ja. El personatge pot ser tan bo com vulgueu, però la seva primera rèplica és ben sonsa.

Més. Godot a Esperant Godot. Doncs. ... Ja està. No diu res, perquè no surt. Mireu, jo diria que de tots, aquest és el que està una mica més a la meva alçada. Sembla broma. Però potser no l’és. Jo crec que l’irlandès aquell que volia ser francès que va escriure això va pensar: com que no podré superar mai ni la primera rèplica del Hamlet ni cap altra de l’obra aquesta i vull fer també un personatge emblemàtic que sigui metàfora dels mals de la seva època i que passi a la història i sigui un referent i tal pels que vindran després, doncs faig que no surti i que no digui res així no l’hi podran comparar i en sortiré victoriós. I dit i fet!

I ja està, senyors. Qui més hi ha que em pugui fer ombra? Ah, sí, algun d’*abans* que jo... Èdip, va... “Oh, fills meus, descendents nous de l’antic Cadme, quin afany us aplega en aquestes escales, amb rams de suplicants a les mans?”. Sembla que parli per gent curta i cega. Oh,

estimats amics, fills d'un pare i d'una mare, supervivents de la pandèmia ... ¿què hi feu aquí asseguts amb els ulls oberts -be, aquell els té tancats, he!- en aquestes cadires més aviat incòmodes i amb les mans tu a les butxaques, tu sota el colze, tu fent-te burilles, tu entre les cuixes gratant-te... marrà!"? No, ara de debò. Com a primera rèplica és lamentable.

Va i una més, d'encara més enrere... Una de la trilogia aquella... La que diuen que va ser si fa no fa la primera gran obra de teatre de tots els temps... Tres obres que quan s'apleguen en una de sola porten el nom del seu protagonista... Orestes, el nano... Orestíada, o Orestea o Orèstia, el nom de la trilogia... I compte, que a la primera, ell no hi surt... El tio es fa esperar no set o vuit minutets com jo, no, sinó una obra sencera. I quan surt, a la segona, el primer que fa abans de parlar és tallar-se un floc dels seus cabells rinxolats mentre diu: "Hermes, que vius sota terra, que vas rebre aquest poder del meu pare, sigues el meu salvador i ajuda'm, t'ho suplico!"

Goita...

Aquesta, ja m'agrada més.

De fet, aquesta mena de lament arrauxat i amb un punt de ràbia (res a veure amb el de Segismundo, el derrotat), Orestes el fa damunt la tomba del seu pare Agamèmnon que acaba de morir assassinat per Clitemnestra, la seva dona, la mare d'Orestes, conxorxada amb Egist, el... seu... cunyat... germà... del pare i... per tant... oncl...

Ai.

Perdó, m'he marejat.

Uf. No em trobo bé.

No.

Uf.

No, no.

No em trobo gens bé.

Què passa aquí?

Un moment, disculpeu-me.

William?

Willy, ets per aquí?

No, que...

Ara feia un repàs de tot i...

No hi ets, oi?

No, és que voldria preguntar-te...

Escolta, tu la història aquesta d'Orestes, la sabies?

Vull dir, la coneixies abans d'escriure la meva?

Ja.

Ah.

Molt bé. D'acord.

Ha fugit d'estudi.

I diu que no és ben bé igual que la meva història.

Pot ser.

Però si diu "ben bé" vol dir que una mica sí que ho és.

Estic marejat.

Continua, Hamlet, supera-ho, vinga, continua...

"Com és que encara hi ha núvols damunt teu?", em diu l'oncle-cunyat Claudi, entre empipat per la meva primera rèplica brillant que passarà a la història i que ha tallat el seu discurs i intrigat perquè em troba estrany. Diu núvols per dir que em troba especialment capficat. Tu fas el fatxenda amb la metàfora dels núvols?, doncs jo et dic:

No tants, senyor meu! Massa sol i tot hi ha!

A veure. Segona rèplica i segon joc de paraules. Estaré tota l'estona així?!

I am too much i'th' sun. Estic massa "assolellat". Però és que entre "sun" (sol) i "son" (fill) tampoc hi ha tanta distància.

No són núvols. El que em passa és que sóc massa... fill.

Ser massa fill.

Ser massa pare.

Ser massa germà.

Ser massa oncle.

Ser massa allò que se suposa que has de ser.

Ser massa enamorat.

Ser massa amant.

Ser massa amic.

És un concepte bonic. Bé, més que bonic... interessant.

Ser massa d'una cosa sempre porta problemes.

Però “sun”, sense més jocs de paraules vol dir sol, la llum del dia.
Tinc massa sol al cap. Massa llum. Per tant, tiet, no són ombres les que planegen damunt el meu cap sinó la diàfana claredat del meu pensament que surt a través dels meus ulls i de la meva veu i de tots els porus de la meva pell per comunicar un missatge inequívoc: QUÈ COLLONS FAS OSTENTANT LA CORONA DEL MEU PARE I GERMÀ TEU AMB AQUESTA SUPÈRBIA I OCUPANT EL SEU LLOC EN EL LLIT AMB QUI ABANS ERA TA CUNYADA I MULLER SEVA I ARA ÉS MULLER TEVA I CUNYADA SEVA I QUÉ ÉS MA MARE ABANS I ARA?!
I ell m’ho ha notat. Si no, de què em diria això dels núvol sobre el cap.
Parla ma mare. Bon Hamlet, treu-te aquest color nocturn del rostre.
(Color nocturn? Que no estem de dol?)
I mira amb ulls d’amic el rei de Dinamarca. No busquis mentre tanques les parpelles el teu noble pare entre la pols. Saps que és normal: tot allò que viu ha de morir i travessar la natura cap a l’eternitat.
Sí, senyora, sí, és molt normal.
El que tu diguis, mama estimada. No t’ho creus? Què? Que per què em sembla estrany? Semblar-me, mare? No m’ho sembla. És. Què vols dir quan em dius “et sembla”? Ni el meu vestit negre, pel dol, ni els plors, ni aquest rostre abatut no mostren prou el meu estat d’ànim. Són coses que “semblen”, signes que els altres han d’interpretar. Com al teatre. Però per a mi, són alguna cosa més que aparences o frívoles demostracions de dolor.
Hamlet, estimat nebot, que commovedor que és l’homenatge que fas al teu pare amb aquest dol, però sàpigues que el teu pare també va perdre el seu pare, i ell també va perdre el seu i... el fill que sobreviu ha de demostrar la seva tristesa durant un temps. Ara bé, entestar-se amb un dol incessant pot acabar resultant un exercici de tossuderia autocomplaent i covarda, qui ho fa demostra tenir un cor feble, una ment impacient, i una intel·ligència limitada i poc instruïda. Bla bla... aquí el malparit es justifica i em demana que el consideri a ell com a pare, i una merda seca, i em diu que m’estima tant i jo que m’ho crec i em diu que no me’n torni a Wittenberg a estudiar, a la Universitat, perquè em volen al seu costat per fer-los feliços i tenir-me controladet que jo sóc el seu successor directe. PROU.

I la mare insisteix: fes cas de les meves pregàries i no te'n vagis, fill. Ah, ets tu qui vols que em quedi, per netejar la teva consciència, oi? T'ho prego, queda't! Em mira d'aquella manera indescriptible que miren les mares als fills. Almenys la meva a mi. Faré el possible per obeir-te, mare. Així m'agrada, això sí que és parlar amb afecte. Vinga, esposa meva, anem. Hamlet ha decidit quedar-se amb nosaltres *lliurement* i això em fa d'allò més feliç (quina barra!), i tot seguit el rei fot un brindis d'aquells solemnes que no es creu ni ell, agafa la meva mare, se l'endú, sonen les trompetes i em quedo més sol que un mussol.

Silenci.

Atenció, primer monòleg. En solitari.

Tant de bo la meva carn tan sòlida es pogués dissoldre,
fondre's com el gel i convertir-se en rosada;
tant de bo el déu etern no hagués dictat la llei
contra el fet de treure's a un mateix la vida, Déu, oh Déu.
Que feixugues, ràncies, inútils i poc profitoses
que em semblen totes les coses d'aquest món!
Oh, quin despropòsit! Com una terra erma
on creixen llavors; on tot put i es podreix
inevitablement. Com s'ha arribat fins aquí?!
Mort fa dos mesos - no, encara no en fa dos!
Un rei tan meravellós! Comparat amb aquest,
Hiperió seria un sàtir (després comento); i estimava tant la mare
que ni tan sols permetia que el vent pogués malmetre
la pell de la seva cara. Cel i terra,
cal que ho recordi? Per què, si no, ella l'havia d'abraçar,
com si fes créixer la seva fam per ell
a mida que l'anava nodrint. I ara després d'un mes i escaig...
No vull pensar-hi! Fragilitat, el teu nom és dona (comentari després, també, que aquest és delicat)
Un mes de no res... quan ella encara du les mateixes sabates intactes
amb les quals va fer el seguici del cadàver del meu pobre pare.
Com Níobe (després...), tota plors, ¿per què ella...? si ella...
Déu meu, si una bèstia sense enteniment ni raó

hauria dut el dol més temps - i ara casada amb el meu oncle,
el germà del meu pare, però que s'assembla al meu pare
tant com jo a Hèrcules... (també després). Només un mes!
La sal de les seves llàgrimes tendencioses
encara no ha deixat de brollar dels seus ulls afligits
i ja s'hi ha casat! Amb quina rapidesa maligna, amb quina traça
s'ha capbussat dins d'uns llençols incestuosos!
No, no pot ser, això no pot portar res de bo.
Trenca't, cor meu, i així retindré la meva llengua!
Bé. Primer soliloqui acabat. Bé.
Anem a pams.
Tranquils, no m'estendré gaire, perquè aquest és dels que més s'entén. No paga la pena fotre més rotllo damunt el rotllo si no és per revelar coses que ens podien passar per alt o misteris per resoldre. Dic jo. Oi que sí? Molt bé. De referències a la mitologia clàssica, aquí n'hi ha tres. Bé. Ja se us ha dit que sóc estudiant universitari, per tant el nivell elevat se'm suposa i he de fer-ne gala.
Hiperió, Níobe, Hèrcules.
Hiperió és un Titià fill d'Urà i de Gea i se l'associa molt sovint a Hèlios, el déu del sol. Dic que comparar el meu pare amb el meu oncle, és com comparar Hiperió amb un sàtir. A veure. Vosaltres el meu pare no l'heu vist. Era mort quan aquesta història ha començat. N'heu vist una presència morta nocturna movent-se estranyament i poca cosa més. Res que s'assembli al sol. Us heu de refiar de mi. Jo us dic que el meu pare era majestuós i bell com el titià Hiperió. I que el meu oncle és com un animaló lúbric que només vol perseguir les nimfes i les bacants per toca'ls-hi el cul i més enllà, que és la definició de sàtir. Però és clar, el Claudi el veieu, i tal vegada això no concorda amb el que jo us en dic.
De la qual cosa, en podeu deduir dues més; una: que si *objectivament* el meu pare era més atractiu que l'oncle Claudi, aleshores la meva mare ha anat de MÉS a MENYS clarissimament; i dues: que la comparació és tan sols *subjectiva* i només jo ho veig així i potser per la meva mare el canvi ha suposat anar de MENYS... a MÉS!
I si són els meus ulls que m'enganyen?

Com és per vosaltres, en Claudi? Un iaio lúbric o un madur interessant? Si el veieu com el primer, penseu com jo, si el veieu com el segon, penseu... com ma mare...

Ma mare...

Fragilitat, el teu nom és dona.

Una de tantes relliscades del meu creador. Ho posa en boca meva però ho diu de tal manera que sembla que ell també ho pensi. Clarament ofensiu. És evident que "fragilitat" és un mot despectiu que se m'escapa de la boca per descriure l'horror que em suposa el que acaba de fer ma mare. Una dona. Ficar-se al llit amb un altre a la primera de canvi. Això ho fa un home i ningú en diria “fragilitat, el teu nom és home”. Dirien “ja era hora que et comportessis com un home, collons!”. Trist.

O sigui que fragilitat només és dona?

I ha de ser necessàriament negatiu? I jo, què? No acabo de dir que sóc l'antítesi d'Hèrcules?!

El meu oncle s'assembla tant al meu pare com jo a Hèrcules (faig servir el déu romà i no el grec, Hèracles, perquè el nom d'aquest heroi és més famós en la seva variant romana que no pas l'original grec, la còpia es va fer més famosa que l'original, ai, de què em sona, això?).

Pel que fa a Níobe era una deessa a qui van matar tots els fills. Apa. La pobra Níobe, desconsolada (tu diràs) va tenir un atac de plor tan gran que no aturava, fins que es va convertir en estàtua de pedra. Per això les seves llàgrimes són tan cèlebres. De tant que va plorar, va quedar seca. Bonica imatge. La Níobe que vas ser a l'enterrament del pare ja l'has enterrada, mare? Ara ets de tot menys una estàtua eixuta. La qual cosa vol dir que ara ets... humida. Molla. Xopa. Ah! Fora, fora, aquesta imatge del meu cap!!

I mentre rumio aquestes coses, arriben els tres que la nit passada s’han estat sense dormir mirant el fantasma: n'Horatio, en Marcel·lus i en Barnardo. I veig n’Horatio i tot són brometes sobre la Universitat i el beure (de beguda) i que què fas aquí? Vinc al funeral del vostre pare. I jo: no te’n burlis, amic, deus voler dir a les noces de ma mare. (L'humor negre, que no hi falti.) Ai, sí, que a prop que són l’una cosa de l’altra, oi?, diu ell.

I aquí un servidor llença un altre joc de paraules amb un cinisme tan agut, que si no fos príncep i visqués del treball dels meus vassalls, crec que podria treballar perfectament d'autor còmic, poeta satíric, monologuista o el que vulgueu relacionat amb la faràndula. Ves que no sigui realment la meva vocació frustrada. *Estalviem, estalviem! La carn rostida del funeral s'ha servit com a entremès a la festa nupcial.* Ha, ha.

Bona, oi?

I afegeixo, ara sense conyeta: m'estimaria més trobar-me el meu pitjor enemic al cel etern que arribar a veure mai un dia com aquest... El meu pare... Em sembla veure el meu pare...

On, senyor meu?!, crida histèric n'Horatio.

En els ulls de la meva ment.

Jo el vaig veure un cop, era un gran rei, diu més calmat.

Era un gran home, per damunt de tot i de tothom, i no tornaré a veure mai més ningú com ell. (Penjadet, penjadet del papa, eh? Això ja era així quan vivia? O la penjamenta m'ha agafat de sobte un cop mort? No ho sabrem mai. A molts fills els passa, eh? No reconeixen que estimen els seus progenitors fins que no hi són, puta vida, perquè tal vegada els pobres van morir pensant que el seu descendent no els estimava! Se'm trenca el cor de pensar en els pares i les mares mortes en solitud, sense haver sentit paraula i tacte d'amor de les filles i fills que van parir!)

Doncs, senyor, em sembla que jo el vaig veure ahir a la nit.

Qui, vas veure?

El rei, el vostre pare.

El rei, el meu pare? (No, no sóc sord, necessito confirmació que el bo del meu amic ha dit això de debò).

I aquí va n'Horatio i m'engega un petit monologuet del tot sobrer, perquè em diu el que vosaltres ja heu vist i que jo no he vist. Bé, a vegades també va bé que et verbalitzin les coses que ja has vist abans per situar-te bé en la història. Paraules i fets; fets i paraules. La meva història és una història de verbalitzacions. Com heu comprovat, no paro de xerrar. Apostaria fort que en Fortimbràs fill no parla ni el cinc per cent del que jo parlo. I així li va. I així em va a mi.

Hi vas parlar?, pregunto a n'Horatio. Veieu? L'obsessió de la parla. Li podria haver preguntat: caminava amb els seus propis peuets o tal volta flotava? Feia bona cara? Bona olor? Pudor? Et va fer por? Però no: pregunto al viu si va *parlar* al mort. I n'Horatio em diu que sí, però que no en va obtenir resposta. I que quan semblava que anava a fer-ho, va cantar el gall, mecatxis amb el gall del dimoni! Anava amb l'armadura? El gall? No, ell! (Això no surt, és clar, m'ha vingut ara al cap, per la confusió del gall i el fantasma i la gracieta d'abans.) Sí. (Completa.) I com és que li vau veure la cara? Duia la visera aixecada. Ah, goita. Feia cara d'empipat? Més aviat semblava trist. Com duia la barba? Pesadet, jo també demanant tants de detalls, què importa si duu la barba curta o llarga?, ¿per què no callo i cuito a mirar-lo amb els meus propis ulls? Està bé, aquesta nit m'hi passo, però vosaltres calleu. Quedem aquesta nit a quarts de dotze. I se'n van els amics.

L'esperit del meu pare... armat. Això no pinta bé. A veure si serà una trampa. (Ja hi som, la malfiança per davant.) Vinga, tranquil i que caigui aviat la nit. Apa, me'n vaig.

I escena nova. Tres.

On Laertes s'acomiada de la seva germana com us he comentat abans. Abans de marxar, ha de deixar-li ben clar a la pobra Ofèlia com de malvat i aprofitat i sexualment actiu que sóc jo. Però el més bo és la resposta d'ella. Tothom la tracta de pàmfila i de bona nena, però de tant en tant la mossa en deixa anar de l'alçada d'un campanar, que enriu-te'n de Boccaccio. Després que Laertes l'alliçoni sobre com ha de resistir-se als meus encants, Ofèlia li diu:

Totes aquestes bones lliçons les guardaré en el meu cor, però, germà meu, no facis com alguns capellans insolents que diuen que el camí del cel és abrupte i espinós, mentre que ells es comporten com llibertins temeraris i ufanosos que segueixen la senda florejada de la voluptat contra el seu propi consell.

Ieeep! Aquesta noia, de pàmfila, no en té res. Sap de què va la vida! Més d'un capellà li deu haver ficat la mà sota la roba. Com ho sap, ella, si no, que hi ha capellans lúbrics? Laertes li diu "no tinguis por" i entra el pare de tots dos, el personatge més gris i llepaculs de tota la meva història, que es

diu Polònius i que a partir d'ara serà un dels paradigmes d'una nova classe social que de fet a la meva època no existia gaire, o si existia, s'amagava perquè no li havia arribat encara el seu moment de glòria: la burgesia.
Polònius, el burgès per excel·lència, segons diu tothom.
A veure.
Escoltem-lo com s'acomiada del seu fill Laertes, en uns versos que com molts altres, i que no són pròpiament meus, es faran ben famosos:
No verbalitzis els teus pensaments;
no converteixis els pensaments eixelebrats en actes.
sigues cordial, però mai vulgar;
els amics que has fet i que et són fidels
aferra-te'ls a l'ànima amb baules d'acer,
però no facis servir les mans per fer compliments
a jovenets sortits de l'ou o amb plomissol. Vés amb compte
i no comencis cap baralla, però si t'hi trobes,
fes que sigui l'adversari qui hagi d'anar amb compte amb tu.
Escolta tothom però parla amb poca gent.
Fes cas de totes les crítiques, però reserva-te'n les teves.
Gasta en roba el que et permeti la cartera,
però sense floritures; ric, no ostentós
perquè el vestit sovint diu molt de l'home
i a França aquells que tenen més nivell i estatus
en això són els experts més selectes i magnànims.
No facis préstecs ni en demanis,
perquè sovint es perden alhora diners i amics,
i els préstecs fan trontollar les rendes.
I per damunt de tot: sigues sempre sincer amb tu mateix
i després d'això s'esdevindrà, com la nit després del dia,
que no seràs mai fals amb cap altra persona.
Adéu. I que la meva benedicció t'acompanyi...
A veure. Per tòtil que dic jo i digui tothom que és, de ximpleries, no en diu ni una. I són uns versos que serveixen no només a un home burgès per acomiadar el seu fill sinó a qualsevol pare quan el seu descendent o descendenta deixa la llar familiar i passa a engreixar el club dels adults no

dependents o dependentes de papà i mamà. Són especialment rellevants els dos qualificatius que esmenta quan diu que no posi la mà damunt els jovenets: acabats de sortir de l'ou o amb plomissol. Sigues amic dels teus amics, però no toquis els jovenets. Ai.

Què ha vist el bon home d'en Polònius en el seu fill que li fa dir aquestes coses...? Què us en deia, jo abans? ¡La quarta opció! Fins i tot el limitat del seu pare s'ensuma que Laertes té gustos diguem-ne no convencionals. Tot i que abans, ho eren! A la Grècia clàssica, que un home fet fiqués mà als jovencells era no només ben vist sinó gairebé obligat, però poc més tard la religió judeocristiana, ves a saber per què, ho va tombar. De fet, en el discurs de Polònius, aquesta moral judeocristiana, amb tot el bo i el dolent -moderació i repressió-, lluu d'allò més.

Per tota la resta: li diu que sigui bon minyó i s'ha acabat. Tampoc cal ser un burgès judeocristià per dir aquestes coses més aviat assenyades. Un budista les podria dir perfectament. I un ateu també.

I el bo d'en Laertes tot just abans d'anar-se'n diu a Ofèlia: recorda el que t'he dit (sobre mi) i ella li diu: ho recordo i ho guardaré com un tresor a la memòria i només tu en tindràs la clau que pugui obrir-la. (això són coses de dir a un germà, bonica?, la clau de les teves coses no la tinc jo?). I en Laertes se'n va. I en Polònius i diu: què t'ha dit el teu germà, bufona? I ella que acabava de prometre que mantindria el secret amb pany i forrellat dins el seu cap, mig segon després diu al pare: parlàvem del príncep Hamlet.

Nena!

Fragilitat-el-teu-nom-és-dona, tu també?!

Que poc que ha durat el teu secret!

I esclar, un pare dona consells al seu fill i es posa tou, però quan comença a fer preguntes a la seva filla, verge, a més (o això diu ell, la veritat qui la sap?... no, jo no us la diré), sobre la seva relació amb mi, aleshores la cosa es complica. Un pare diu a un fill que no llenci els diners, que sigui prudent, que no faci marranades i que no causi problemes, però a una filla que va amb un home que segons ella "li parla d'amor de manera respectable", el pare diu que això només són trampes per caçar pardals. I diu *pardals* per referir-se a la seva filla. Quina mania que tenen tots, pare inclòs, de considerar Ofèlia un pobre ocellet indefens i limitat. Que procuri veure'm

menys i que es mostri esquiva. Com si això hagués de fer-me abaixar la líbido (o la seva)! I pel que fa a Hamlet: “ell és jove i pot córrer amb grans gambades, cosa que tu no pots fer”. Això què és, una metàfora? És literal? Per què m’he de posar a córrer amb grans gambades, jo ara? Per fer-me passar la trempera?! I la pobra Ofèlia per què ha de fer grans gambades? Que no es refiï de mi, que les meves promeses amaguen els desitjos més bruts, que no xerri amb mi, vés alerta amb ell, t’ho demano. Apa, vés a fer les teves cosetes. Us obeiré en tot, senyor meu.

Pobra Ofèlia.

I fi de l’escena tres. (Ja? Algú pot pensar: ui, aquesta ens l’ha feta més curta perquè ell no hi surt? Doncs sí.)

La quatre. Vinga que només en queden dues! Que ja arribo al final! (Esteu cansats, pobrissons? Foteu-vos, jo n’estic més!)

Anem a l’exterior del castell. Hi fa un fred de collons. Hi entrem (hauria de dir: hi sortim, però en teatre curiosament encara que surtis a un exterior, sempre “hi entres”, perquè fins i tot els *fores* són *dins,* encara que els escenaris puguin ser “fores”, com els grecs o alguns patis. Ja us ho he dit al principi: en realitat, aquí es fa servir *entrar* i *sortir* una mica com el gat “*mortviu*” d’aquell científic impronunciable del futur, és a dir, segons la vista, l’*observació*: diem *entrar* per fer-nos visibles a l’univers dels vostres ulls, i per tant fer-nos mentida viva, i *sortir* per desaparèixe’n i saltar-ne a un altre, d’univers, el de la realitat *morta*, des del punt de vista de la nostra mentida, l’extraescena real, que és la veritat dels que ens interpreten...*,* hòstia, quin embolic!, PROU D’AQUEST ROTLLO, CENTRA’T, HAMLET, COLLONS, QUE HAS DIT QUE JA ACABAVES, HÒSTIA!), a l’exterior *hi entrem* doncs n'Horatio, en Marcel·lus i un servidor. Perdoneu, és que estic nerviós pel que ha de passar ara i per això se me’n va l’olla, és comprensible, no?

Bé. Per mostrar el fred que fa, jo dic: “l’aire mossega amb força, fa molt de fred”, “sí, és un aire penetrant i insistent”, diu Horatio. “Quina hora és?” “Em sembla que falta poc per les dotze”. Marcel·lus: “Ja són tocades”... Tots plegats esperem amb delit l’arribada del fantasma del meu pare i de cop sentim: *tararí tararí, pum pum*! Què és això? Així es presenta, el

bandarra? Amb una fanfàrria més pròpia d'un fantasmot que no pas d'un fantasma? No! Són trompetes i timbals per celebrar els brindis del rei viu i les seves bacanals. Costums que hauríem d'anar suprimint...

I com que el fantasma encara no es digna aparèixer, enmig de la gelor de la nit, tal com va fer la nit abans n'Horatio, em marco tan tranquil un monologuet de no res sobre el fet de celebrar farres a la nit i com els agrada el mam als danesos, i com a vegades alguns homes, pel lloc on neixen o per un excés de caràcter (???), tenen una tendència natural al vici i una nit es deixen dur per l'excés i aleshores per aquesta falta particular se'ls acusa genèricament de corruptes. I acabo amb una sentència, no gaire clara, per cert, que diu: una engruna de maldat pot fer que tota la noble substància del dubte, i l'escàndol... PAM!, i ja arriba ell, interrompent aquests pensaments mig monologats i improvisats a la intempèrie... I jo en lloc de callar com un mort, com ell, vaja, i quedar-me quiet i expectant a veure com evoluciona la cosa, l'aparició, doncs no, si ja xerrava abans que aparegués, en veure'l, xerro més encara, què collons!:

¡Àngels i ministres de la Gràcia, defenseu-nos!
Siguis un esperit benigne o un dimoni maleït,
duguis amb tu aires del cel o focs de l'infern
(m'encanta aquesta comparació improvisada allà amb el fred, els nervis i el cangueli, tinc un enginy tan desenvolupat, que fins en les pitjors situacions, en comptes de minvar, s'acreix)
sigui la teva intenció malvada o caritativa,
véns cap a mi amb aquest aspecte tan qüestionador
que he de parlar-te.

(ostres!, m'encanta aquesta associació que faig tan immediata entre la forma, l'aspecte del fantasma, que qualifico de *qüestionador* -that is the *question*-, que qüestiona: és a dir intrigant, que reclama, que interpel·la -com dieu ara vosaltres- i el fet de sentir-me obligat a parlar-hi. I li dic:)

A tu et crido, Hamlet!

(Ai. A mi? Ah, no que ens dèiem igual!... ha, ha, ha! I aquí dono una pista brutal a tots aquells espavilats que diuen, hòstia, i si el fantasma és un mirall? Vull dir, ell, jo, en un mirall?! Uala, que originals! Però és que el vers de després diu:)

Rei, pare, sobirà de Dinamarca, oh, contesta'm!
(Jo encara no sóc rei, però he de ser-ne. Vull ser-ne? Si em mirés al mirall, no diria això, a no ser que fos un psicòpata delerós de poder, que tot podria ser, bé, prou, no, mirall descartat, doncs, seguim:)
No deixis que dintre meu esclati la ignorància!
(una altra imatge brutal, perdoneu-me, buah! m'escorro del gust!, ¿des de quan la ignorància esclata, explota, *explosiona*, que diria ara un d'aquests que ja va néixer amb la ignorància esclatada però que no ho sabrà mai? Totes aquestes metàfores sobre el no saber, les preguntes, les qüestions, les intrigues, la ignorància... fan que si una paraula ha de resumir-me a mi de cap a cap sigui aquesta: el *dubte*.)
¿Per què els teus ossos sagrats i sepultats per la mort
han fet esclatar la mortalla (altre cop el verb esclatar, però ara de manera menys simbòlica i més gràfica: els ossos del cadàver del meu pare han *estripat* les seves robes per sortir-ne, no metafòricament sinó realment! El que us deia, és un zombie), per què el sepulcre
en què et vam veure immòbil i en silenci
ha obert les seves pesades mandíbules de marbre
per fer-te aixecar? ¿Què significa
que tu, un cadàver mort, altre cop armat d'acer de cap a peus,
tornis per visitar els pàl·lids reflexos de la lluna,
fent la nit espaordidora i, embogits per la natura,
amb tant d'horror sacsegis les nostres facultats
amb pensaments més enllà de l'abast de la nostra ànima?
Digues, per què? Què, doncs? Què hem de fer?
Aleshores hi ha una acotació escrita que diu... aguanta, que l'autor va fort: *el fantasma fa un senyal a Hamlet.*
Òndia? Com? Amb la mà? I quina mena de senyal? Un advertiment? Però què és el que fa exactament?
Un vine aquí amb la mà? Amb la mà d'acer de l'armadura, clar?
Vine... aquí... Buf.
O tal vegada un hola, què tal!
O més aviat un ai com t'atrapi?

Un acosta't i veuràs?

Què faig?

N'Horatio precisa que el gest significa que em vol comunicar alguna cosa a soles. En Marcel·lus precisa encara més i diu que el gest vol dir que em convida *cortesament* a anar a un lloc reservat. Fantasma, però amb maneres, goita que bé. No hi vagis! No, de cap manera!, criden de cop els meus. Però, que no deies que feia un gest tan cortès? Seria un mal educat, si no hi correspongués. A més, no parlarà si no hi vaig. No ho facis!! Però per què li he de tenir por? No crec que la meva vida valgui més que una pobra agulla. (Goita quina frase!). I pel que fa a la meva ànima, què pot passar-li si és una cosa immortal, com ara ell? (Ui. L'autoestima per terra.)

N'Horatio es posa líric una vegada més (és una mica pesat, amb tanta metàfora, ara sobre les onades i el mar i no sé quines mandangues) però acaba citant un altre dels meus "leitmotifs": i si seguir-lo et porta a... la *bogeria?*

Tatxaaaan! La bogeria! Ja hi som!

La bogeria?! Per què diu aquestes paraules, n'Horatio? Que potser ell i en Marcel·lus no veuen el que jo veig? A què cony treu cap ara que em digui que no vagi amb ell a escoltar-lo o a veure què coi vol?

Ara per quins set sous cites la bogeria, Horatio?!

D'acord, sí. Diuen que és l'altre dels meus grans temes, després del dubte: la bogeria. El dubte i la bogeria. O el dubte de la bogeria. O la bogeria del dubte. Perquè que dubto, no en dubtareu; però que sóc boig, sí que en dubtareu. Ells, no, però vosaltres sí. Ha, ha. Però no. Jo ja us dic que és el dubte més que no pas la bogeria, el que m'acabarà definint.

MOLT MÉS!

HE DIT MOLT PERÒ MOLT MOLT MOLT MÉS!

Queda clar?!!! Ha quedat clar?!!!

Bé. El destí em crida i em dóna dins les venes la força dels nervis del lleó de Nemea (au vinga, un altre mite grecollatí, llencem la casa per la finestra!) Encara em crida! Deixeu-me anar, amics! (ah, em tenien agafats, els cabrons, doncs?, això no ho deia a cap indicació -acotació implícita, en diuen, li molen molt al meu autor!) I els dic: pel cel, us convertiré en

fantasma si m'ho impediu! (més sentit de l'humor). I dic: som-hi! (una altra acotació implícita: m'han deixat anar!) Anem! Et segueixo!

I fantasma i servidor *sortim*. D'escena, esclar. Perquè en realitat, el que fem és *entrar* en una altra banda, fora de la vostra mirada. Allò que dèiem.

I fi de l'escena quatre? Idò no, perquè aquí, l'autor, en lloc de venir amb nosaltres, com faria un ull que ens seguís, o com farà segles més tard el marc de la imatge en moviment, decideix quedar-se uns segons de no-res amb els meus amics. Ves quines coses. Què m'importa el que diguin ara n'Horatio i en Marcel·lus? Volem sentir si el maleït fantasma parla! I què coi ens dirà! Molt aparèixer amunt i avall, però d'obrir la boca, encara res!

Però el punyetero del meu autor es queda un momentet amb els meus dos amics. I per què?. Doncs perquè sense mi al davant, aquells dos garlaran *la veritat del que pensen*. Això és així. I si no ho sabíeu, ara ja ho sabeu, que aquí del que es tracta és de passar sempre *de la ignorància al coneixement*, senyores i senyors! Si sou els primers a sortir d'una festa i la resta us veuen sortir, no tingueu cap mena de dubte que els que es queden parlaran de vosaltres. I és molt probable que malament. Per tant, l'autor juga per uns moments al joc de... ara me'n vaig, aquests es queden aquí i què diran de mi?

Doncs n'Horatio i en Marcel·lus, a soles, ens regalen tres miserables rèpliques cada un en tan sols cinc versos (l'últim se'l reparteixen). Però quines rèpliques, mare meva! Una d'elles competirà fins i tot ferotgement amb el meu "ser o no ser" per ser la més representativa de tota l'obra i la diu en Marcel·lus, que és *l'altre* amic, ni tan sols *l'*amic oficial. (Jo ho sé, per què ho fa, això, en Will, que no em senti perquè no li agrada que expliqui els seus secrets: com que els papers de merda com el d'en Marcel·lus els dona als pitjors actors de la companyia -que a més a més de ser dolents són els que sempre es queixen-, els regala una repliqueta d'aquestes que tot d'una es fan populars, per tenir-los contents i que no se'n vagin a la competència, i quan es es queixen que mai no els cau un senyor paper com el meu, ell els diu: burro, que la rèplica més bona de l'obra la tens tu!).

Vinga, la frase. D'en Marcel·lus.

La dic? No cal? La sabeu? La dieu vosaltres? Va, la dic.

Hi ha alguna cosa podrida a l'estat de Dinamarca.

Apa. Ja tenim frase per a l'eternitat. Frase que podem dir, a partir d'ara, a qualsevol país del món a qualsevol època del món per denunciar els jocs bruts de la política d'un estat de tota la vida al món. Perquè per molt bé que vagi un estat, les seves clavegueres no deixen mai de funcionar. Això és així.

La podridura dels estats és immutable.

La frase s'ha acabat fent molt famosa. Però ja em diràs, tampoc no és tan original ni és res de l'altre món. *Èdip, rei* ja és ben bé això. I si en fa, de segles, que aquell bon home grec la va escriure. *Hi ha alguna cosa podrida a l'estat-ciutat de Tebes*. I la podridura a Tebes no és només metafòrica, és fins i tot física: la pesta assota la ciutat. I l'oracle diu que aquesta plaga que estén la podridura per la regió té un origen: l'assassinat de l'antic rei.

Alto. Per l'espectador cultivat, doncs, la frase famosa no és només una frase genèrica i simbòlica, és una premonició del que vindrà. La podridura de Tebes és conseqüència d'un regicidi. Ves que la podridura actual de Dinamarca no vagi pel mateix camí. Ves que la vostra... Ja callo.

I Horatio replica: el cel ho compondrà. Vinga, seguim-lo, acaba dient Marcel·lus. I se'n van.

I fi de la quarta escena.

I, sí, per fi hem arribat a l'escena que des de l'inici tots esperàvem ansiosos. L'escena cinc i última (d'aquesta primera part).

La trobada del meu pare difunt convertit en fantasma, amb mi.

Som-hi.

On em portes?, parla!, no vull seguir-te més!

Escolta'm. T'escolto. Gairebé ja ha arribat la meva hora, he de tornar a les flames sulfuroses i terribles que m'han de redimir.

Ai, las, pobre fantasma! (Literal.)

No em compadeixis, para atenció tan sols al que he de revelar-te.

Parla. Estic llest per escoltar-te (coi, tots nosaltres estem llestos des de fa bastanta estona, no?, parla ja, collons, com et fas pregar, fantasma!)

I per venjar-me, quan m'hagis escoltat.

Què? (Iep, el molt astut em llença la conclusió final abans d'explicar-me'n els detalls! Una tècnica dramàtica de nassos! Ara ja sabem per boca seva i no per deduccions de caire intel·lectual que la cosa també va de *venjança*!)
Sóc l'esperit del teu pare.
Però, què dius ara? Això ja ho sabem des del segon zero! Vinga, tira!
Doncs no! Abans, el senyor mort ha de lamentar-se del seu pelegrinatge per la tenebror de la nit, pels crims comesos... i apa vinga laments i paraules grandiloqüents, no és cap fantasmet, no, queda molt clar, és un espectre tràgic amb tots els ets i uts... Si no em prohibissin explicar-te els secrets de la meva presó... (qui t'ho prohibeix, el dimoni?)... et contaria una història... (conta, collons!)... Escolta, Hamlet, escolta, si algun cop vas estimar el teu pare!
Oh, Déu!
Venja't d'aquest *horrible* assassinat *contra natura*...
Assassinat?
L'assassinat més *horrible*, com tots ho són,
però aquest encara més *horrible*, estrany i *contra natura*.
(Com podeu notar fàcilment, el meu pare no és tan hàbil com jo en les arts de la retòrica i de l'elocució; si li faig una altra pregunta, tornarà a dir *horrible* per quarta vegada i *contra natura* per tercera, es nota que ell no té estudis de lletres a la universitat com jo i per això el guanyo de manera tan escandalosa en floritura lingüística sinonímica).
Tinc pressa per saber-ho!, dic, perquè...
(i ara agafeu-vos fort perquè ve un dels acudits més grossos de la nit:)
...perquè jo, amb ales més ràpides
que les del raonament o de l'amor,
pugui escampar la meva venjança!
Ha ha ha! Ai, que em pixo!
Sort que tindré pressa per venjar-me, que si no, l'obra en comptes de durar sis horetes de no-res, duraria sis segles!
En fi, suposo que en situacions tan tenses com la d'haver de parlar amb el fantasma del teu pare a hores en què hauries de ser al llit clapant i que el

primer que ell et digui és que l'han assassinat, ja ho té que el primer que se t'acudeixi dir-li sigui una solemne ximpleria, que tinc pressa per venjar-me.
I va el pare i comença, PER FI, la seva narració.
Us en faig cinc cèntims. La versió oficial deia que era mort perquè una serp l'havia picat a l'orella. D'això, en fa una metàfora una mica barata: així és com varen ser enganyades totes les oïdes de Dinamarca. Bé.
Però en realitat la serp que va acabar amb la vida del teu pare, ara porta la seva corona.
Oh, ànima meva profètica! El meu oncle!
Apa, ja està. Vet ací tot el meu odi irracional pel sàtir esdevingut de sobte odi ben racional i, d'alguna manera, tranquil·litzador. Més que profètica, la meva ànima era, doncs, i com ja sospitàvem, agudament intuïtiva.
Sí, aquesta incestuosa i adúltera bèstia...
A partir d'aquí, el típic lament del cornut comú: jo que era tan bo... Oh, Hamlet, quanta decadència... Jo que estimava la teva mare amb tanta dignitat... (potser massa, pare?) ...i el vici va acarnissar-s'hi... Prou, arriba l'aire del matí. Jo dormia al jardí i el meu germà va abocar una ampolla de verí mortal a la meva orella: una mena de lepra es va estendre ràpidament per la meva pell delicada i va cobrir-la amb una crosta esgarrifosa i repulsiva (ecs!, prou detalls, papa, que no cal!). Així, mentre dormia, per la mà d'un germà, vaig ser desposseït de vida, corona i reina a l'hora. I en la flor dels pecats, sense confessió, ni unció, amb totes les meves culpes i imperfeccions per resoldre. Horrible, horrible, més que horrible! (No us he dit que diria un quart *horrible*?, doncs ara ja en van sis!). No deixis que el tàlem reial de Dinamarca sigui un llit de luxúria i d'incest criminal. Tant se val com ho facis, però no deixis que la teva ment ni la teva ànima s'acarnissin contra la teva mare (vaja, n'hi treus culpes a ella, papa, per què? la luxúria és només cosa d'homes per tu? ella no hi ha tingut res a veure? l'oncle la va violar?). Deixa que se n'encarregui el cel (què vol dir això, que mori de vella, o per malaltia?) i també les espines que nien al seu pit per punxar-la i burxar-la. (Això és una metàfora? Quines agulles du la meva mare dins el pit? Les d'un possible remordiment? Ho creus possible? Sort que no l'has sentida quan m'ha dit: *mira amb ulls d'amic el rei de Dinamarca*, referit al teu assassí.) Me'n vaig, ja arriba l'albada. Adieu,

adieu, Hamlet (en francès, tothom sap que *adieu* es diu quan no has de tornar a veure mai més aquella persona). Recorda'm.

Collons. I tant. A partir d'aquí, no tinguis cap por, pare, que pugui oblidar-te ni una dècima de segon en tot el que em queda de vida.

Que no serà gaire.

Però serà prou per deixar-hi petjada. Ui... petjada... ara hi vaig.

I el fantasma se'n va.

Apa.

El meu autor ha llençat la bomba, s'ha cruspit l'espectador i ja pot fer un rotet i anar fer la migdiada, que la resta fa baixada. *La resta és digestió*, com va escriure també un autor de teatre segles més tard, un que em va estripar i esbudellar i vomitar a grumolls de mala manera, com si jo fos una màquina -trituradora, suposo.)

En Willy ha tret un fantasma a escena i l'ha fet parlar. Apa, vinga!

I tothom al seu voltant, jo i els meus amics: espaordits, cagats de por!

I ara ve la putada: vosaltres que ho mireu... també us heu d'espaordir i cagar de por?!

Ah, si?! I com es fa això, en teatre, per no fer un ridícul espantós?!

Un mort que torna de la tomba i es passeja davant els nostres ulls i ens espanta, com collons se'l porta a l'escenari perquè sigui espaordidor de debò?!

Sí. Ja us ho he avançat abans, un francès, al cap de molts anys, va trobar la millor de les solucions possibles. Almenys fins avui.

Un cavall. Un cavall de debò.

Un cavall negre imponent, un corcel.

Amb les peüngles galopant damunt la fusta i escolpint-hi les seves *petjades*. Un soroll estrident, que fa vibrar el terra al mateix temps que s'acosta, cada vegada més fort.

I damunt el cavall, mon pare, amb trossos d'armadura, vestit negre, lluent, i el rostre desfet, blanquinós, cadavèric, amb trossos de cabells blancs i llargs esfilagarsats i la pell esgarrinxada, sí, ben bé com el rostre de Dark Vader quan mor davant el seu fill i es treu el casc per demanar-li perdó i per fi podem veure què s'amaga sota aquella màscara grotesca. Quan ens

quedem sols, el fantasma i jo, el cavall s'encabrita i s'alça sobre les dues potes de darrere i jo sóc a baix i penso que em matarà.
I vosaltres penseu que puc rebre de veritat. Que fins i tot podria morir si una de les potes piqués el meu cap i em fes caure a terra. No jo. L'actor que m'interpreta.
La por. La por de debò, que s'ensuma, que vibra, que es pot descontrolar!
Tornem, però, allà on ho hem deixat.
Se'n va l'espectre.
I jo... aleshores...
I aleshores, sí, sap greu però sí: segon monòleg en solitari!
Tranquils, és curtet. Però intens. I ja acabem. Ara sí. (...) Que sí.
Bé, no. Ha ha ha. Encara queden algunes cosetes destacables. Però faré via. Que sí! No faré parèntesis, ho juro!
Som-hi:
Tots vosaltres, hostes celestials! Oh terra! Què més?
Hi he d'afegir l'infern? Oh, no! Atura't, cor meu, atura't!
I ara no em traïu, nervis meus, ni defalliu,
i mantingueu-me dret. Recordar-te... a tu?
Ai, pobre espectre, mentre em quedi un bri de memòria
en aquest globus distret. (Petit incís. Sí, ja sé que us he jurat que no faria parèntesis, però és que aquest és molt important. Globus distret. Es refereix al cap, per descomptat, i hauria pogut transcriure-ho com "esfera confusa" o "esfèrula esbalaïda" -recargolat, però més bonic que "globus distret"- però no, ha de ser *globus distret* sí o sí, per un motiu fonamental: si no, perdria un altre sentit... Quin altre *globus distret* hi ha, a part del meu cap?... Un "globus distret" dins del qual justament es troba el "globus distret" que és el meu cap i on també es fa “memòria de les coses”. Una pista? Com es deia el teatre on es va estrenar per primer cop a la Història aquesta meva història?... *El Globus*. Un globus tan "distret" o més que el meu propi cap. *La sala del teatre és doncs... la projecció del meu cap*!! Què? Bonic o no? Va. Fi del parèntesi i ara sí, no en faig més.)
Recordar-te... a tu? (Repeteixo.)
Sí, al quadern de la meva memòria

m'esborraré tots els records més frívols,
totes les sentències dels llibres, formes, pressions del passat,
tota la joventut i les experiències que hi vaig apuntar,
i així només hi romandrà el teu manament,
dins de les pàgines i el llibre del meu cervell,
pur i sense barrejar-s'hi amb res més. Sí, pel cel!
Oh, dona perversa entre les dones!
Oh, malvat, malvat, somrient maleït malvat!
El meu quadern! Ara mateix ho escric
Que un hom pugui somriure, i somriure, i ser un malvat...
Almenys ara ja sé que això és el que passa a Dinamarca.
Així que, oncle, som-hi. I ara, la meva paraula:
Ha dit: "Adieu, adieu, recorda'm".
Ho he jurat.
Però vinga, tornem!
Res a comentar, tot és diàfan, oi?
I, com dos bons minyons, respectant el bon acabament del meu monòleg diàfan, apareixen tot just després en Marcel·lus i n'Horatio. Senyor meu, Lord Hamlet, que el cel t'ajudi. Ai, sí. Ei ei ei, senyor! (Ei ei ei? Per què em diu ei ei ei? Que m'he quedat garratibat, potser?). Ei ei ei, noi, vine, ocellet, vine aquí... (Començo a perdre el cap?, què coi és aquesta rèplica? Segur que és meva?) Com esteu, senyor? Teniu notícies, senyor? Ui, meravelloses! (M'encanta el "ui", cínic de bon principi! O potser boig? Ah!!) Molt bé, senyor. Expliqueu-ho. No, que ho revelareu. No, senyor, pel cel que no ho faré. Ni jo, senyor. No ho direu? Pot el cor d'un home mantenir-ho? Guardareu el secret?
Tots dos a l'hora pobrissons: Sí, ho jurem pel cel, senyor! Que monos.
No hi ha malvat que visqui a Dinamarca
que no sigui a més a més un bergant.
I ara petit acudit d'Horatio, que tampoc no perd l'humor ni davant les meves mostres incipients de bogeria (fingides, és clar; o no? Ah! Ai vinga, prou!), Horatio: no cal que cap fantasma surti de la tomba, senyor, per dir això.
Sí, és cert, teniu raó. Ara, ens donem les mans i ens en anem, vosaltres als vostres assumptes i desitjos, perquè tots els humans tenen assumptes i

desitjos -de la mena que siguin- (què cony els estic dient? que se'n vagin al seu quarto a fer-se una palla?, a follar-se l'un a l'altre?) ...i jo, pobre de mi, per la meva banda, doncs bé, aniré a resar.

Senyor, què són aquestes paraules feréstegues i impròpies? (Ui, se n'ha adonat!)

Em sap greu si us he ofès, de tot cor. Sí, creieu-me, de tot cor.

No hi ha cap ofensa, senyor.

I tant que sí, per Sant Patrici! (Patró del purgatori, i dels irlandesos que va "purgar" l'illa de serps i per això l'evoco evidentment, a veure si puc purgar jo aquestes illes pestilents de les seves serps autòctones), I tant que n'hi ha una, d'ofensa, Horatio. I ben grossa! Pel que respecta a la visió... cal que us digui que és un fantasma honrat. Pel que fa al vostre desig de saber què hi ha entre nosaltres... us haureu d'esperar una mica. I ara, bons amics, perquè sou els meus amics, companys i soldats, concediu-me només un favor.

Quin? Ho farem.

No feu saber a ningú el que ha passat aquí aquesta nit.

Ei! Una altra frase que sembla poc original i una ximpleria però que quan la rumies bé, et dius: quanta gent al món deu haver dit exactament el mateix: "no feu saber a ningú el que ha passat aquí aquesta nit" per... exactament com jo... per amagar... els seus fantasmes...

No feu saber a ningú el que ha passat aquesta nit.

No ho farem, senyor.

No n'hi ha prou, jureu-ho!

Pel meu honor.

I jo pel meu.

Jureu sobre la meva espasa.

Però si ja ho hem fet.

Sobre la meva espasa!

JUREU!!!!!!!

Hòstia, quin ensurt!!! Que bo...!!!

És la veu del fantasma. Tan simple com efectiu. D'on surt la veu?

Ha, ha, minyó, ets tu qui diu això? Ets per aquí, sac de bondat?

Vinga. Ja heu sentit el company al soterrani. (Ah, de sota l'escenari!)

Jurareu?
Quin jurament proposeu?
No parlar mai d'això que heu vist,
jureu-ho sobre la meva espasa.
JUREU!!!!
(No soc jo fent de ventríloc, és un altre cop el fantasma des del fossat! M'encanta!) I ara els llenço un llatinisme *Hic et ubique*? Aquí i a tot arreu. Doncs va, canviem de lloc. Veniu aquí. No parlar mai d'això que heu vist... jureu-ho sobre la meva espasa!
JUREU!!!
Què us havia dit?! Ves que no n'hi hagi una quarta!
Ben dit, vell talp! Corres ja de pressa sota terra? Digne excavador! Va, canviem de lloc un altre cop, bons amics. (Ara li he agafat gust al joc aquest, eh? he he he, ai, que em pixo.)
Horatio diu: oh, dia i nit, tot això és prodigiosament estrany.
Doncs com a estrany que és, dóna-li la benvinguda!
(Sóc acollidor i bona persona amb els immigrants, que quedi clar!)
Hi ha més coses a la terra i al cel, Horatio,
que les que s'empesca la teva filosofia. (Quina gran veritat, perdoneu!)
Però va!
(Iep, s'albira un quart jurament, us ho he dit! L'hi he agafat gust!)
Aquí, com abans, que mai, i que la pietat us ajudi,
encara que us sembli estrany o estrafolari el meu comportament
-i tal vegada, a partir d'ara, adoptaré
una manera de fer grotesca i juganera-
vosaltres, cada vegada que em vegeu, mai,
ni amb moviments de braços o cops de cap,
o pronunciant algunes frases dubtoses,
com ara "ja, ja ho sabem", o "podríem... si volguéssim..."
o "si ens posem a parlar" o "potser ara sí que podrien"
o altres senyals ambigus, mai no admeteu
que sabeu res de mi. Si no actueu així,
que la gràcia i la pietat del cel s'apiadin de vosaltres.
Jureu! JUREU!!!

(Què, quatre vegades, sí o no?! Quatre..., el número de la mort.)
Descansa en pau, en pau, esperit en pena! I així, amics meus,
amb tot el meu amor m'encomano a vosaltres,
i tot i que el pobre home que és Hamlet
us ofereix proves de tot el seu amor i amistat,
amb l'ajut de Déu, que en no falti. Entrem-hi tots plegats,
i mantingueu el dit als llavis, us ho prego.
El temps s'ha trastocat. Oh, dissort maleïda!
Que hagi hagut de néixer jo per redreçar-ho!
(Em tracto a mi mateix d'heroi salvapàtries, quin ego!)
Vinga, som-hi, anem-hi tots plegats.
I sortim. És a dir, entrem. Bé. Allò que dèiem.
Però espera, espera: aquesta invitació d'anar-hi tots plegats, a qui la dic?, em pregunto. Als dos amics només o també a tots vosaltres? Perquè si ens hi fixem bé, als amics no els he acabat d'explicar ben bé la cosa. Dit a la boca per dir calladets, però per callar... el què? Cap dels dos no sap què m'ha dit el fantasma i fins i tot quan es queden sols tenen dubtes que existeixi. Els qui ho sabeu, ara, tot, realment, sou *vosaltres*. Teniu a hores d'ara més informacions vosaltres que els amics que dic que tant m'estimo.
Per això crec que "vinga, som-hi, anem-hi tots plegats" és bàsicament una proposta que us faig... *a totes i a tots vosaltres*.
I ara que sabeu els antecedents i els motius de la meva futura actuació...
voldreu seguir-me? Acompanyar-me? Participar tots plegats amb mi de la meva (ehem ehem) venjança?
Sí? Suportareu estoicament totes les meves digressions, intentant d'entendre-les, encara que m'embali i freni i tiri cap a l'esquerra quan penseu que vaig a la dreta i al contrari?
Sereu capaços de dedicar el vostre temps valuós a continuar assistint com a autèntics amics meus, amb més informació i tot que els meus millors amics, a aquesta possible tragèdia, o farsa, o comèdia o el que putes sigui? El meu autor sí que és un puta.
Perquè us fa sentir intel·ligents i us acaba de dir a través de les meves paraules que jo m'he autoencomanat la tasca d'arreglar aquest merder miserable i pudent que m'he trobat després de la mort del pare i de les

recents noces de la mare amb el sàtir, després de saber que no va morir accidentalment sinó enverinat per ell.

Penseu-hi. Com actuaríeu vosaltres?

Seríeu capaços, vosaltres, d'arreglar tot aquest merder miserable i pudent?

PER QUÈ ENS HA TOCAT VIURE EN AQUEST TEMPS TRASTOCAT?

Ja que hi som... per què no l'aprofitem i rumiem bé cap on haurem d'anar?

Fem cas del fantasma que ara sabem que viu *confinat* dintre nostre?

Què? Som-hi?

Tots i totes plegades?

Em seguiu?

Entreu amb mi?

Fi de *Hamlet.01.*